

Bartolomeo

ŠKOLSKI LIST SREDNJE ŠKOLE BARTULA KAŠIĆA U PAGU
GODINA 12. / BROJ 13. / LIPANJ 2026.

SREDNJA ŠKOLA
Bartula Kašića
PAG

Bartolomeo online

Impressum

Srednja škola Bartula Kašića Pag
Ante Starčevića 9
23250 Pag

Telefon: 023/621-720
e-mail: ured@ss-bkasica-pag.skole.hr
<https://ss-bkasica-pag.skole.hr/>

Odgovorna urednica:
Ravnateljica: Marija Pećirko, prof.

Glavna urednica: Katarina Vučetić, prof.
Stručne suradnice: Nataša Strugar, prof.
Daria Paro, prof.

Uredništvo: Hana Bukša, 3.g, Franka Fabijanić, 3.g, Marija Tičić, 3.g, Frana Majstorović, 3.g, Lucija Šljivo, 4.g,
Franka Pogorilić, 3.g, Lucija Bukša, 3.g, Laura Paro, 2.g, Antonela Škoda, 2.g, Petra Čeko, 2.u, Marin Paro, 1.g

Autori fotografija: članovi redakcije, Robert Novak, Elviš Šmit
Autor naslovne fotografije: Klara Badurina - Dudić, prof.
Grafička priprema: Mihaela Kuković, prof.
Tisak: Creativa studio Pag
Naklada: 40 kom

Sadržaj

IZ ŽIVOTA ŠKOLE	4
PUTOVANJA	17
PROJEKTI I SURADNJE	22
LITERARNI KUTAK	26
INTERVJUI	28
ENGLISH READING CLUB	36
LIKOVNI RADOVI	42
VIJESTI U SLIKAMA	44
POVIJESNI KUTAK	49
NATJECANJA	52
ZAHVLANICE I PRIZNANJA	53

Uvodna riječ

Dragi učenici, roditelji, nastavnici i prijatelji naše škole,

pred vama je novi broj školskog lista Bartolomeo. To je zbirka naših ideja, uspomena, uspjeha i svakodnevnih školskih trenutaka koje smo zajedno stvarali tijekom proteklog razdoblja. Ovaj list nije samo pregled događanja, nego i prostor u kojem naši učenici pokazuju svoju kreativnost, znanje, talent i pogled na svijet.

Iza svake stranice kriju se trud, mašta i zajedništvo. Ponosni smo na sve koji su svojim tekstovima, crtežima, fotografijama i radom sudjelovali u stvaranju ovog broja. Upravo takvi projekti podsjećaju nas koliko je važno njegovati suradnju, prijateljstvo i slobodu izražavanja.

Poseban trenutak ove školske godine bila je proslava 60. obljetnice naše škole. Taj veliki jubilej okupio je sadašnje i bivše učenike, nastavnike i prijatelje škole te nas podsjetio na bogatu tradiciju, brojne uspomene i vrijednosti koje zajedno gradimo već šest desetljeća. Ponosni smo što smo dio priče koja traje i koja iz godine u godinu ostavlja trag u životima mnogih generacija.

Nadamo se da ćete u ovom broju pronaći zanimljive priče, osmijehe, inspiraciju i djelić školskog duha koji nas povezuje. Hvala svima koji su sudjelovali u njegovu nastanku i svima vama koji ga s radošću čitate.

Želimo vam ugodno čitanje!

Katarina Vučetić, prof.

TERENSKA NASTAVA U NINU

Sredinom listopada učenici 2.g. i 4.g razreda, u sklopu terenske nastave, posjetili su grad Nin, jedan od najstarijih hrvatskih kraljevskih gradova. Smješten nedaleko od Zadra, Nin oduševljava svojom bogatom poviješću, kulturnim znamenitostima i prirodnim ljepotama. Voditeljice su bile profesorice latinskog jezika (Sanja Kolevski Želehovski) i povijesti (Mirna Sjauš).

Po dolasku u Nin učenici su se zaustavili na Obali kneza Branimira, i to pored kipa kneza Branimira, gdje su poslušali kratko predavanje prof. povijesti o knezu Branimiru i razlozima podizanja spomenika. Nastavili su šetnju preko Donjeg gradskog mosta, a ispred Donjih gradskih vrata zaustavili su se pogledati i poslušati glavne informacije o mostu i dva broda Condura Croatica koja su ovdje privezana.

Šetnju su nastavili do Crkve svetog Anselma koju su razgledali iznutra i izvana te se uputili prema kipu Grgura Ninskog. Nakon kratkog predavanja o Grguru Ninskom i razgledavanja statue uputili su se u Muzej ninskih starina gdje su pod stručnim vodstvom razgledali svih sedam prostorija muzeja te kamene spomenike izložene u okviru lapidarija. Nakon razgledavanja muzeja, uputili su se razgledati Crkvu Svetog Križa te ostatke Rimske kuće i Rimskoga hrama.

Nakon završenog razgledavanja slijedilo je slobodno vrijeme za šetnju gradom. Učenicima je ova terenska nastava bila zanimljiva i korisna te su se puni novih znanja i spoznaja vratili kućama.

Antonela Škoda, 2.g

RUŽIČASTI LISTOPAD

Ružičasti listopad mjesec je posvećen podizanju svijesti o borbi protiv raka dojke, ali i mjesec u kojem učimo koliko su podrška, ljubav i zajedništvo važni u životu svakog čovjeka.

Tijekom ovog mjeseca svijet se oboji ružičastom bojom, bojom nade, hrabrosti i života. Iza svake ružičaste vrpce kriju se stvarne priče žena koje svakodnevno vode teške bitke, ali i obitelji koje zajedno prolaze kroz strahove, neizvjesnost i bol. To su naše majke, bake, profesorice, prijateljice i susjede, žene koje svojim osmijehom često skrivaju umor, brigu i neizmjernu snagu.

Škole imaju posebnu ulogu u obilježavanju Ružičastog listopada. One nisu samo mjesta učenja činjenica i formula, nego mjesta gdje djeca i mladi uče biti ljudi, uče suosjećati, pomagati i razumjeti druge.

U našoj se školi također ovaj mjesec već tradicionalno obilježava prigodnim aktivnostima. Učenici svih razreda ove su godine pisali poruke podrške oboljelima od raka te smo njima ukasili školski pano. Također, na pijaci smo snimili i zajedničku fotografiju čineći živu ružičastu vrpcu. Upravo je ona simbol nade, podrške i solidarnosti sa svima koji se bore ili su se borili s ovom bolešću.

Ponekad ne možemo ukloniti nečiju bol, ali možemo pružiti ruku, zagrljaj i razumijevanje. Možemo pokazati da brinemo. Upravo zato Ružičasti listopad nije samo simbol borbe protiv bolesti, nego simbol ljudskosti.

Neka nas ovaj mjesec podsjeti koliko je zdravlje dragocjeno i koliko trebamo čuvati jedni druge. Neka nas nauči da male geste pažnje mogu imati ogromnu vrijednost. I neka nas potakne da budemo glas podrške onima koji možda upravo sada prolaze kroz svoje najteže trenutke.

Franka Pogorilić, 3.g

NAGRADNI IZLET NA PELJEŠAC I KORČULU

U rujnu 2025. godine, Zadarska županija organizirala je nagradni izlet na Pelješac i Korčulu za učenike koji su na županijskim natjecanjima osvojili prva tri mjesta te za njihove mentore, kao i voditelje stručnih županijskih vijeća. Zahvaljujući 2. mjestu na županijskom natjecanju iz matematike, iz naše škole na putovanje je otišao učenik Leonardo Vokal u pratnji profesorice Lea Fabijanić. Lijepo vrijeme i ugodno društvo vršnjaka i kolega iz ostatka županije pridonijeli su još ljepšem doživljaju bajkovite Korčule i nestvarnog Pelješa.

Tijekom boravka na Korčuli sudionici su posjetili i mjesto Blato, jedno od najvećih i najpoznatijih naselja na otoku, gdje su upoznali dio bogate povijesti i tradicije korčulanskoga kraja. U staroj gradskoj jezgri Korčule razgledali su i rodnu kuću slavnog putopisca Marka Pola te saznali zanimljivosti o njegovu životu i putovanjima.

Šetnja slikovitim ulicama, prekrasni vidikovci i upoznavanje kulturne baštine otoka ostavili su snažan dojam na sve sudionike te ovo putovanje učinili nezaboravnim iskustvom.

Lea Fabijanić, prof.

PREDAVANJE DORIS ŽEPINA

„Utjecaj Bartola Kašića na standardizaciju hrvatskog jezika“

Krajem listopada imali smo posebno zadovoljstvo ugostiti našu bivšu učenicu Doris (Datković) Žepina, danas magistru edukacije hrvatskog i talijanskog jezika i književnosti. Doris se odazvala na poziv svoje nekadašnje profesorice hrvatskog jezika Nataše Strugar i održala predavanje pod nazivom: „Utjecaj Bartola Kašića na standardizaciju hrvatskog jezika“, povodom 450. obljetnice rođenja velikana Kašića te u sklopu obilježavanja 60. godišnjice naše škole.

Na početku, Doris je s učenicima podijelila svoje iskustvo studiranja, ljubav prema jezicima i put koji ju je doveo do današnjeg zvanja. Kako je i sama istaknula, rodni joj je otok uvijek blizak i inspirativan, kako u privatnom, tako i u profesionalnom životu. Upravo otuda i njen interes i znanstvenoistraživački rad o našem velikom jezikoslovcu, isusovcu, prevoditelju i piscu, Pažaninu Bartolu Kašiću. U svom je predavanju istaknula sve važne biografske i bibliografske podatke, a učenici su je pratili s velikim zanimanjem. Prisjetili smo se, između ostaloga, da je Kašić poznat kao autor prve hrvatske gramatike – *Institutiones linguae Illyricae* (1604. godine) te je prvi preveo Bibliju na hrvatski jezik.

Također, među prvima je pokušao sustavno opisati hrvatski jezik i postaviti njegova gramatička pravila. Doris je objasnila kako je Kašić svojim radom na gramatici *Institutiones linguae Illyricae* i djelu *Ritual rimski*, postavio snažne temelje u procesu standardizacije hrvatskoga jezika te time trajno utjecao na njegov razvoj. Nadalje, učenici su se okušali i u grupnom radu, točnije prijevodu zadanih ulomaka iz Kašićevih djela na suvremeni standardni hrvatski jezik i uočavanju starijih jezičnih oblika. Učenici su se odlično snašli i uspješno riješili zadatke.

Na kraju, bilo nam je iznimno drago ponovno vidjeti Doris u našim školskim klupama, ovoga puta u ulozi gošće i uzora mladima. Zahvaljujemo joj na inspirativnom susretu i vremenu koje je posvetila našim učenicima, a Kašićev nas rad i danas potiče da negujemo, učimo i s ponosom govorimo hrvatskim jezikom.

Hana Bukša, 3.g.

ADVENT U ZAGREBU

Početkom prosinca učenici i nastavnici naše škole bili na izvanučioničnoj nastavi u Zagrebu. Cilj putovanja bio je upoznati kulturne i povijesne znamenitosti glavnoga grada Hrvatske, ali i uživati u posebnoj blagdanskoj atmosferi adventa u Zagrebu. Tijekom dana obišli smo brojne zanimljive lokacije, naučili mnogo novih činjenica i proveli vrijeme u druženju i zabavi.

Po dolasku posjetili smo Muzejsko-memorijalni centar Dražen Petrović, u kojem smo imali priliku detaljnije upoznati život i karijeru jednog od najvećih sportaša kojeg je Hrvatska ikada imala. U muzeju smo mogli razgledati brojne medalje, pehare, dresove, fotografije i osobne predmete Dražena Petrovića koji svjedoče o njegovoj uspješnoj sportskoj karijeri i velikoj upornosti. Posebno nas se dojmila priča o njegovom radu, disciplini i ljubavi prema košarci.

Kroz originalne predmete, sportske uspomene, fotografije i multimedijalne sadržaje, mogli smo doživjeti koliko je Draženov put bio izniman, ali i koliko je truda, predanosti i ljubavi prema sportu bilo potrebno da postane legenda svjetske košarke. S velikim interesom slušali smo priče o njegovim počecima, uspjesima u Europi i NBA ligi, kao i o nasljeđu koje i danas motivira mlade sportaše diljem svijeta.

Osim muzeja, imali smo priliku razgledati znamenitosti Zagreba poput Trga bana Josipa Jelačića, Zagrebačke katedrale i Gornjeg grada. Tijekom cijelog dana vladalo je veselo raspoloženje, a mnogi su iskoristili priliku za kupnju suvenira i božićnih poklona. Na svakom koraku osjetio se pravi blagdanski duh. Degustirali smo božićne slastice, fotografirali se, uživali u slobodnom vremenu i stvarali lijepe uspomene sa svojim prijateljima i nastavnicima. Nakon prekrasnog provedenog dana, sretni smo se vratili svojim domovima.

Franka Fabijanić i Frana Majstorović, 3.g

DAN FUŠTANA

Ove je godine naša škola ponovno zablistala u najljepšim bojama tradicije.

Četvrtu godinu zaredom obilježili smo Dan fuštana, dan kada se s ponosom prisjećamo svojih korijena i odijevamo kao naši preci, djevojke i žene u fuštane, komeše i kotule, a dječaci i muškarci u odijela. Ovaj projektni dan uvijek je vezan za zadnje dane Paškog zimskog karnevala.

Svaki konac na toj odjeći priča priču o teškim rukama koje su je tkale. Fuštani nisu bili samo odjeća. Oni su bili ponos, identitet i srce starih otočana. U njihovim naborima skrivale su se molitve, čežnje i snovi.

Danas ih rijetko tko nosi, ali kada im vratimo staru ulogu, vrati se i toplina prošlosti. Kao da vrijeme na trenutak stane, a Pag ponovno postane ono staro mistično mjesto gdje su ljudi živjeli skromno, ali srcem puno ljubavi. Upravo se toga želimo prisjetiti i oživjeti žar koji vremenom počinje blijedjeti.

Na početku događanja ravnateljica Marija Pećirko pozdravila je sve okupljene izrazivši zadovoljstvo što Dan fuštana postaje tradicija naše škole i svake godine ima nove aktivnosti i ideje. Ravnateljica je citirala pjesnika Gustava Mahlera koji je jednom rekao:

„Tradicija nije obožavanje pepela, nego održavanje vatre.“

DAN FUŠTANA

I upravo to želimo raditi, čuvamo onu iskru koja nas povezuje, grije i podsjeća tko smo.

Ovime još jednom pokazujemo kako smo škola koja spaja, spajamo različite generacije, spajamo cijeli otok, spajamo prošlost i budućnost našeg grada i otoka kroz njegovanje tradicije i čuvanje svog identiteta.

I ove godine su se naše učionice i ugostiteljski kabinet pretvorili u prave male radionice. Na trenutak su naše učionice postale mjesta gdje se prošlost susreće sa sadašnjošću, gdje se tradicija čuva kroz dječji osmijeh i gdje svaka izrađena sitnica ima svoju priču. Uz pripremu tradicionalnih karnevalskih slastica u ugostiteljskom kabinetu, izrade digitalnih plakata u informatičkoj učionici, učenja kako se pletu paške pletenice uz pomoć Marije Šavar i Dragice Fabijanić te filcanje vune u karnevalskom duhu, još jednom smo dokazali koliko su naša mladost i naša baština snažan i živi spoj. Učenici su s velikim veseljem sudjelovali u raznim radionicama i učili jedni od drugih. Svaki kutak škole oživio je na poseban način.

Zabavili smo se u karnevalskom kvizu koji je vodio profesor Toni Herenda, prošetali modnom revijom koju je animirala profesorica Lea Fabijanić, a onda uz prijatelje iz osnovne škole i naše drage glazbare, s guštom zakolali paško kolo!

Dan smo završili zajedničkom fotografijom na plaži ispred škole, uz vjetar, osmijehe i osjećaj zajedništva koji se ne može opisati, već samo doživjeti. Stari fuštani ostaju kao uspomena na generacije koje su u tišini bile snažne poput kamena otoka i nježne poput paške čipke. Čuvajmo tradiciju. Čuvajmo ono naše.

Lucija Bukša i Franka Pogorilić, 3.g

Srednja škola Bartula Kašića
Pag

JEDAN DAN U FUŠTANU

Fuštani nisu samo odjevni predmet. On je simbol ponosa, pripadnosti i kulture. Nošenjem nošnje čuvamo uspomenu na prošla vremena i dajemo joj novo značenje u današnjem životu.

Pridružite nam se i doživite tradiciju na drugačiji način!

Oblačenje fuštana više je od odijevanja. To je iskustvo tradicije, identiteta i zajedništva. Dan započinje pripremom nošnje: košulja, podsuknje, fuštan, marama i detalji koji se pažljivo slažu kao nekada.

Tijekom dana sudionici imaju priliku upoznati povijest i značaj narodne nošnje, naučiti kako se pravilno odijeva te saznati zanimljivosti o materijalima, bojama i simboličkim pojedinih elemenata. Poseban naglasak stavlja se na ručni rad, očuvanje baštine i prijenos znanja na mlade generacije.

Program uključuje:

- kratko predavanje o tradicijskoj odjeći i običajima
- prikaz pravilnog odijevanja fuštana
- radionicu tradicionalnih vještina
- zajedničko fotografiranje u nošnji
- druženje uz pjesmu i domaće proizvode

Izradili:
Marko Fabijanić
Jakov Rumora
Marijeta Pogorilić
Katarina Skoda
Mihail Ernješ
Mia Fabijanić
Mate Jurčević

EN PRIMEUR

Ponosni smo što su naši učenici i nastavnici sudjelovali na En Primeur 3.0, premijeri mladog paškog sira. Ovo nije još jedna manifestacija u nizu, to je trenutak kada Pag ponovno progovori kroz svoj najpoznatiji proizvod. U zraku se miješaju mirisi mladog sira, vina i skute u modernim interpretacijama, ali ispod svega ostaje ono osnovno, a to je osjećaj pripadnosti. Ljudi koji ga proizvode i ljudi koji ga kušaju na trenutak su dio iste priče.

U čarobnom ambijentu Kneževog dvora u Pagu predstavili smo dio otočne tradicije kroz pripremu autohtonih jela. Nezaobilazan je bio štrudel od skute koji je oduševio posjetitelje.

Posebno smo uživali u suradnji s Ivom Novosel i Endrinom Muqaj, kojima smo „posudili” naš skromni kabinet za pripremu kreativnih zalogaja inspiriranih burom, iskustvo koje ćemo dugo pamtiti.

Naša ravnateljica dodatno je obogatila program sudjelovanjem u performansu „Kakvog je okusa bura”, tijekom kojeg je interpretirala prekrasan tekst Ive Novosel, dajući ovom jedinstvenom doživljaju posebnu emociju i snagu.

Sudjelovali smo i u gastro vizu poznavanja otočne gastronomije, gdje su naši učenici pokazali znanje, ali i ljubav prema baštini svoga kraja.

Ovakvi događaji prilika su da učimo, surađujemo i s ponosom predstavljamo bogatstvo otoka Paga kroz znanje, trud i zajedništvo.

Na kraju, bila je ovo ukratko premijera jednog načina života, karaktera i snažne ljubavi prema svojoj zemlji, zajednici i prirodi. Ponosni smo što smo i ove godine bili dio nje.

Petra Čeko, 2.u

SVEČANA PROSLAVA 60.

Ova godina za nas je bila izuzetno velika i važna jer smo s ponosom obilježili 60 godina postojanja Srednje škole Bartula Kašića Pag. Šest desetljeća rada, zajedništva i odgoja brojnih generacija učenika ostavilo je dubok trag u životu naše škole, ali i cijele zajednice.

Tijekom svih ovih godina škola je bila mnogo više od mjesta učenja, bila je drugi dom, mjesto prijateljstva, prvih uspjeha, smijeha, suza, kao i uspomena koje se pamte cijeli život. Kroz njezine učionice prošle su generacije učenika i profesora koji su svojim trudom, znanjem i predanošću stvarali duh škole kakvu danas poznajemo. S tugom i sjetom prisjetili smo se i dragih članova koji danas nisu više među nama. I oni su zauvijek utkani u prošlost naše škole i u naša srca.

Svečana proslava održana je u Domu kultura u Pagu, uz nazočnost brojnih uzvanika, nastavnika, bivših i sadašnjih učenika te prijatelja škole.

Svečanosti su nazočili i izaslanik predsjednika Hrvatskoga sabora, saborski zastupnik te gradonačelnik Novalje Ivan Dabo, predsjednica Županijske skupštine Zadarske županije Ingrid Melada, Ivan Bota, ravnatelj Uprave za regionalni razvoj, predstavnici Ličko-senjske županije, Zadarske županije predvođeni pročelnikom UO za obrazovanje, kulturu i šport Ivanom Šimunićem, gradonačelnik Grada Paga Stipe Žunić, Šime Gligora, načelnik Općine Kolan i Šime Jurišić, načelnik Općine Poveljana, predsjednik Gradskog vijeća Grada Paga Toni Herenda, ravnatelji osnovnih i srednjih škola Zadarske županije, bivši i sadašnji profesori i učenici srednje škole Bartula Kašića te brojni drugi uzvanici.

OBLJETNICE NAŠE ŠKOLE

Prigodnim riječima nazočnima su se obratili ravnateljica škole Marija Pećirko, Boris Šuljić u ime svih nekadašnjih učenika, Stipe Žunić, Ingrid Melada te Ivan Dabo, istaknuvši važnost ove škole za obrazovanje mladih, očuvanje tradicije i iznimne rezultate učenika. Posebno je naglašeno kako su maturanti gimnazijalci prošle godine Gradu Pagu donijeli titulu najuspješnijeg grada u Hrvatskoj prema rezultatima državne mature. Osim u gimnazijalce, u školi se puno ulaže i u obrazovanje strukovnih zanimanja u ugostiteljstvu.

Naše učenike koji su školuju za cijenjena zanimanja kuhara i konobara osposobljavamo za osnove njihove struke, ali i senzibiliziramo za gastronomske posebnosti otoka Paga. U školi već 20-ak godina održavamo manifestaciju „Ca, ča, što se nekad kuhalo na našem otoku“, kojom populariziramo tradicionalnu otočnu gastronomiju. Iz te je priče proizašla i istoimena knjižica recepata koja nosi i oznaku Hrvatski otočni proizvod.

Posljednjih šest godina tu smo priču otočne gastronomije počeli provoditi i u renomiranim ugostiteljskim objektima na cijelom otoku, koji su nam partneri u projektu Pag na meniju, zajedno s Turističkom zajednicom Grada Paga.

Ponosni smo što se taj krug širi te se svake godine povećava broj ugostiteljskih objekata uključenih u ovu priču.

Ovi su projekti simbioza naše želje za popularizacijom ugostiteljske struke, ali i za revitalizacijom otočne gastronomske baštine koja je važan dio našeg identiteta. Pag na meniju također je nositelj oznake Hrvatski otočni proizvod, ali i dobitnik nagrade Suncokret ruralnog turizma.

Kada govorimo o čuvanju baštine, moramo spomenuti i nešto po čemu smo jedinstveni u obrazovnom sustavu Republike Hrvatske. Srednja škola Bartula Kašića Pag jedina je škola u kojoj se može steći zanimanje čipkarice. Više od 30 godina žene s cijelog otoka u našoj školi završavaju program osposobljavanja za zanimanje čipkarica. Hvala Gradu Pagu koji je daleke 1994./1995. školske godine prepoznao važnost očuvanja ove vještine i u potpunosti financira troškove ovog programa.

Nadalje, svi govornici istaknuli su kako Srednja škola Bartula Kašića, osim izvrsnih obrazovnih uspjeha, radi i na razvoju otočne zajednice kroz projekt koji bi se uskoro trebao početi realizirati, a to je kulturno-poduzetnički centar Smart HUB Pag. Stipe Žunić, gradonačelnik Grada Paga u svom je obraćanju čestitao veliku obljetnicu škole, naglasivši njezinu važnu ulogu u odgoju i obrazovanju generacija Pažana te istaknuo simboliku dana obilježavanja, blagdana sv. Jurja, zaštitnika grada Paga.

Svečani program pod nazivom „Krug prijateljstva“, održan pred ispunjenom dvoranom, izveli su sadašnji i bivši učenici te profesori škole. Program je uključivao nastupe učenika, klape Galijota, KUD-a Družina, plesnu točku, recital i video posvećen Bartolu Kašiću, a večer je završila emotivnom izvedbom pjesme „Mali krug velikih ljudi“, simbolično povezujući generacije škole. Program su vodili bivši učenici škole Šime Vičević i Vlatka Vučić Marasović.

Tom prigodom dodijeljene su zahvalnice zaslužnim pojedincima i institucijama, bivšem ravnatelju i ravnateljici škole, Mihaelu Orosu i Mileni Čemeljić te Gradu Pagu, Gradu Novalji, Općini Kolan, Općini Poveljana i Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU.

U sklopu proslave velikog jubileja, u Kneževom dvoru održan je domjenak i tradicionalna manifestacija „Ca, ča, što se nekad kuhalo na našem otoku“ te su dodijeljeni certifikati novim ugostiteljskim objektima uključenima u projekt Pag na meniju. Sva jela pripremljena na manifestaciji djela su učenika ugostiteljskih smjerova kuhara i konobara naše škole te njihovih strukovnih nastavnika.

Uz domjenak, posjetitelji su imali priliku razgledati i izložbu fotografija brojnih generacija maturanata koji su prošli kroz našu školu. Bili su to trenutci ispunjeni emocijama i prisjećanjima na školske dane.

Proslava ove velike obljetnice bila je trenutak ponosa, zahvalnosti i zajedništva. Prisjetili smo se bogate prošlosti naše škole, ali i s veseljem pogledali prema budućnosti, vjerujući da će ova škola i dalje biti mjesto znanja, prijateljstva i novih uspjeha za generacije koje dolaze.

Uredništvo

RECITAL

*Bartholomaeus Cassius
in Pago natus est a. d. XVII. Kal. Sep. anno MDLXXV.
-admodum ante anno CDL.*

Bartul Kašić rođen je u Pagu 15. kolovoza 1575. god. – točno prije 450 godina.

Njegova majka zvala se Ivanica, a otac Ivan Petar, po kojemu je Bartolov brat dobio ime.

Luka Bonačić, paški nadsvećenik i Bartolov ujak, preuzima brigu o nećacima nakon smrti njihova oca.

In Pago incipit et in ladere continuat studium in schola Latina.

U Pagu započinje, a u Zadru nastavlja školovanje pri latin-skoj školi.

Potom odlazi na Ilirski kolegij u Loret, a nakon njegova zatvaranja, poglavari ga šalju na isusovački Rimski kolegij, u isusovački novicijat. Ističe se kao najbolji student, a osobito iskazuje u radu pri Akademiji ilirskog jezika.

*In collegio Ragusino Iesuitarum agit
confesiones atque princeps idem
collegium est.*

U Dubrovačkom isusovačkom kolegiju od 1620. do 1633. djeluje kao ispovjednik i poglavar te odlazi na misijska putovanja. Izviđa život kršćana na dvama misijskim putovanjima od Dubrovnika do Beograda prerušen u trgovca.

Institutiones linguae Illyricae

„Veni sancte Spiritus
Pange lingua gloriosi“

„Stvoritelju duše, dođi
O jeziče pjevaj vjerno“.

Kao isusovac, misionar, jezikoslovac, duhovni pisac, dramatičar i prevoditelj, Kašić je puno i vrijedno radio.

Izdao je „Hrvatsko-talijanski konverzacijski rječnik“ 1599. g., a za potrebe studenata isusovačke Akademije u Rimu 1604. godine i prvu hrvatsku gramatiku na latinskom jeziku: „Institutiones linguae Illyricae“

Gramatikom je pokazao da hrvatski može biti jezik s vlastitom gramatikom i pravilima. Kašićeva tragedija „Sveta Venefrida – prva u povijesti tragedije, napisana je i izvedena 1627. g

Svako slovo svuda jedno vazda samoglasenje

Svojoj majci Ivanici posvetio je prepjeve 50 psalama u zbirci „Pjesne duhovne“, a 1636. završio je prvi hrvatski prijevod Biblije.

Prvi cjeloviti prijevod rimskog obrednika - „Ritual rimski“, objavio je 1640. godine. To je prvo tiskano liturgijsko djelo na hrvatskom jeziku i u njemu iznio konačni stav o hrvatskom jeziku dosljedan u izboru štokavskog narječja koje je opravdao u predgovoru Blagomu i milomu štioću: „svako slovo svuda jedno vazda samoglasenje“ .

Cassius, Bartholomaeus

*Ante diem quintum Kalendas Ianuaris anno millesimo
sescentesimo quinquagesimo , mortuus in Roma est. a.d.
V. Kal. Ian. MDCL*

Bartul Kašić umro je u Rimu, 28. prosinca 1650. godine i počiva u crkvi svetoga Ignacija Lojolskog.

PUTOVANJA SU ODLIČAN NAČIN ZA STVARANJE PRIJATELJSTVA

„Za dvadeset godina bit ćeš više razočaran stvarima koje nisi uradio nego onima koje jesi. Isplovi, zato, iz sigurne luke. Otkrivaj, sanjaj, istražuj!“ Mark Twain

Putovanja su odlični načini za upoznavanje novih ljudi i kultura te stvaranje prijateljstva. Kada putujemo, učimo kako žive ljudi u drugim dijelovima svijeta. Posjećujemo druge zemlje, slušamo druge jezike i upoznajemo nove običaje i kulture. Saznamo da ima jako puno stvari koje ne znamo i koje želimo naučiti i spoznati. Putovanja nam pomažu da budemo otvoreniji, komunikativniji, ali i znatiželjniji.

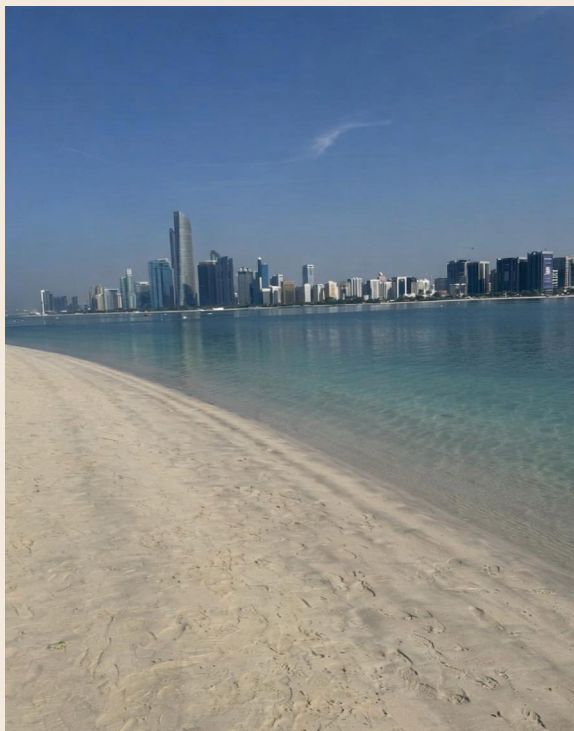
Prije dvije godine bila sam na ljetnom učenju jezika u Italiji. Tamo sam upoznala puno vršnjaka iz cijelog svijeta. Među njima je bila jedna djevojka iz Abu Dhabija. Brzo smo se sprijateljile i često smo pričale o našim državama, gradovima i kulturama. Koliko je mene zanimalo o njoj i njejoj zemlji, toliko je i nju o meni jer živimo u prilično različitim kulturama i vodimo drugačije živote.

Njezine su me priče zainteresirale pa sam nakon nekog vremena odlučila posjetiti njen grad, Abu Dhabi. Na putovanju sam posjetila mnoge poznate znamenitosti kao što je džamija Sheikh Zayed, mnoge moderne građevine i dugačke impresivne pješčane plaže. Posjetila sam i njihov poznati souq, tradicionalnu tržnicu koja je prepuna svakakvih začina, mirisa, okusa i boja, tradicionalne hrane od koje se posebno ističu sočne i velike datulje. To je mjesto posebno i zbog svoje živahne i zanimljive atmosfere. Oduševila sam se gradom, ali i spojem tradicije s modernom arhitekturom.

Najljepši dio tog putovanja bio mi je ponovni susret s prijateljicom. Srele smo se i provele popodne zajedno. Šetale smo, razgovarale i smijale se. Bilo mi je lijepo i posebno drago da se prijateljstvo koje je počelo na jednom putovanju, nastavilo na drugom.

Ovo iskustvo mi je pokazalo da su putovanja više od razgledavanja i učenja povijesnih stvari, ponekad i dosadnih. Putovanja mogu biti jako lijepe uspomene, prijateljstva za cijeli život, učenje o svijetu i životu. Smatram da bismo trebali iskoristiti svaku priliku koju možemo i putovati što više. Putovanja su jako vrijedna i važna iskustva. Mijenjaju nam život i obogaćuju nas na poseban način.

Laura Paro, 2.g

NEZABORAVNA ŠPANJOLSKA AVANTURA MATURANATA

Barcelona, Montserrat i Azurna obala - putovanje koje ćemo pamtiti cijeli život

Naše maturavno putovanje u Španjolsku započelo je uzbuđenjem koje se osjećalo već pri polasku iz Paga. U popodnevним satima krenuli smo na dugo iščekivanu avanturu, svjesni da nas čeka tjedan ispunjen novim gradovima, kulturom, zabavom i, kako se pokazalo, ponešto manjkom sna.

Nakon leta iz Zagreba stigli smo u sunčanu Kataloniju i smjestili se u Calelli. Prvi dan bio je rezerviran za upoznavanje mjesta u kojem smo boravili. Razgledavali smo središte Callelle, šetali uz more i upijali prve dojmove o Španjolskoj. Naravno, nismo propustili ni ono najvažnije, cijeli dan proveli smo kupajući se i uživajući na plaži. Smijeh, sunce i more bili su savršen uvod u tjedan koji je bio pred nama.

Sljedećih dana uslijedilo je detaljno upoznavanje Barcelone. Grad nas je oduševio svojom veličinom i energijom. Divili smo se monumentalnoj Sagradi Familiji, prošetali živopisnom La Ramblom i istraživali gotičku četvrt s uskim ulicama i povijesnim zgradama. Vidjeli smo Plaça d'Espanyu, Kolumbov spomenik i luku, a poseban dojam ostavili su Muzej Picassa i šetnja elegantnom Avenijom Diagonal gdje smo se upoznali s umjetničkom i modernom stranom grada.

Jedan od najzanimljivijih dana bio je posvećen djelima Antonija Gaudíja. Oduševile su nas Casa Batlló i Casa Milà (La Pedrera), kao i raskošna Casa Amatller. Posebno iskustvo bio je posjet Parku Güell, gdje smo uživali u šarenim mozaicima i zapanjujućem pogledu na cijelu Barcelonu. Doživljaj je upotpunio i posjet akvariju u Maremagnumu, gdje smo imali priliku vidjeti bogatstvo morskog svijeta.

Izlet na Montserrat ostavio je snažan dojam na sve nas. Posjet benediktinskom samostanu, bazilici i Crnoj Gospi bio je poseban trenutak mira, a pogled koji oduzima dah pružio nam je trenutak predaha od užurbanog tempa.

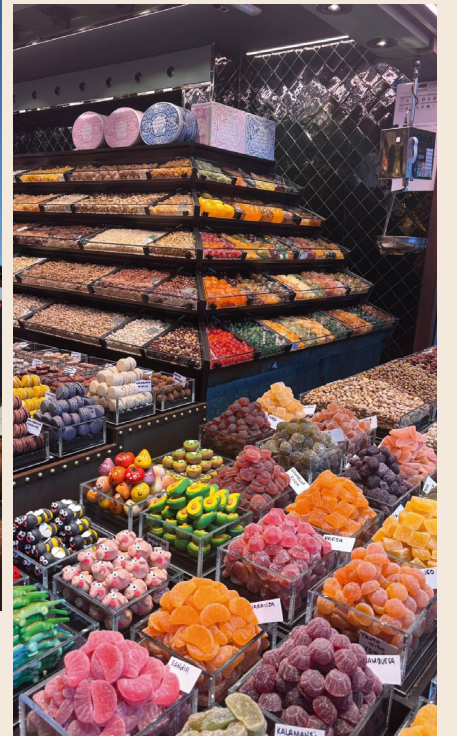
Putovanje smo nastavili prema Figueresu, gdje smo posjetili muzej Salvadora Dalíja. To nas je mjesto uvelo u svijet nadrealizma, mašte i neobične umjetnosti. Vožnja kroz južnu Francusku i Provansu dovela nas je do Azurne obale. U Monaku smo razgledali Monte Carlo, kneževu palaču i luksuznu luku, osjetivši barem na trenutak glamur toga grada.

No, osim kulturnog i edukativnog dijela, naše putovanje obilježile su i večeri koje su se, sasvim slučajno, znale produžiti. Izlasci u klub postali su dio naše svakodnevice. Ples, smijeh, glazba i zajedničko pjevanje obilježili su svaku večer. Rezultat? Pomalo teška, snena jutra i borba s budilicama, ali uvijek uz smijeh i međusobno bodrenje. Umor je bio neizbježan, ali onaj slatki, maturalni, dokaz da smo svaku minutu iskoristili maksimalno.

Posebnu notu ovom putovanju dali su učenici Srednje škole Markantuna de Dominisa s Raba, koji su bili naši suputnici na ovom putovanju. Tijekom tih nekoliko dana sprijateljili smo se, zajedno obilazili gradove, sjedili u autobusu, izlazili navečer i stvarali uspomene koje ćemo pamtiti cijeli život. Razlike među nama brzo su nestale, a zajednički smijeh i doživljaji povezali su nas na poseban način. Slobodno možemo reći da su se na ovom putovanju rodila prijateljstva za cijeli život.

Na povratku kući bili smo umorni, ali sretni i ispunjeni. Ovo maturavno putovanje nije bilo samo razgledavanje gradova, bilo je to iskustvo odrastanja, zajedništva i stvaranja uspomena koje ćemo zauvijek nositi sa sobom.

Lucija Šljivo, 4.g

LJEPOTE PRAGA I BEČA

„Znate li da su neka od najznačajnijih književnih djela prošlog stoljeća nastala u bečkim kafićima i na maglovitim ulicama Praga?” - N.N.

Učenici prvih i drugih razreda naše škole sudjelovali su na trodnevnom putovanju u Prag i Beč od 7. do 10. svibnja 2026. godine. Tijekom putovanja pratili su ih vodič Stjepan Stipanović te profesorice Daria Paro, Nataša Strugar i Katarina Vučetić.

Putovanje je započelo polaskom s paške autobusne stanice 7. svibnja u 22:40 sati. Slijedila je noćna vožnja prema Češkoj. Iako smo znali da nas sutra čeka naporan dan, ispunjen brojnim obilascima, šetnjama i razgledavanjem grada, i da bismo noć trebali prespavati i odmoriti se, bili smo previše uzbuđeni za to. Pričali smo, pjevali, slušali glazbu i uživali u zajedništvu. San nas je obuzeo tek u drugom dijelu noći. U jutarnjim satima stigli smo u Český Krumlov, gdje smo razgledali kompleks dvorca, crkvu sv. Vida i staru gradsku jezgru. Taj mali srednjovjekovni grad, kojeg s pravom krasi epitet „Mali Prag“, zaista je poseban. Prekrasan dvorac Český Krumlov nalazi se na UNESCO-voj listi svjetske baštine te je drugi najveći u Češkoj, odmah iza poznatog Praškog dvorca. Šetnja ovim gradom vratila nas je u neka prošla vremena. Uživali smo u finim kolačima i kavi te nastavili dalje svoje putovanje. Po dolasku u Prag, organiziran je obilazak starog dijela grada i najvažnijih znamenitosti: Vaclavske namesti, Prašna brana, Josefov i ostale kulturno-povijesne lokacije. Tijekom boravka u Pragu učenici su posjetili Karlovo sveučilište, najstarije sveučilište u srednjoj Europi, Staromestke namesti s poznatom Tynskom crkvom i druge znamenitosti povijesnog središta Praga.

Predivno restauriran trg, između ostalog, ima jednu posebnu atrakciju. To je astronomski sat (Orloj) koji se nalazi na zgradi vijećnice. Taj sat poseban je jer je treći najstariji astronomski sat na svijetu i najstariji sat koji još uvijek radi! Osim što pokazuje vrijeme, pokazuje i kretanje nebeskih tijela te srednjovjekovni pogled na svijet. Na svaki puni sat događa se prava mala predstava i ulica pred njim prepuna je turista koji žele vidjeti taj poseban trenutak. Naime, u gornjim prozorima pojavljuje se dvanaest apostola, svaki sa svojim simbolom. Ovaj prizor nije zamišljen kao zabava u današnjem smislu, već kao moralna opomena prolaznicima, podsjetnik na prolaznost života i važnost duhovnih vrijednosti.

Drugog dana realiziran je obilazak četvrti Hradčani, katedrale sv. Vida, Valdštajnske zahrade te Karlov most, koji je jedan je od najpoznatijih simbola Praga. On je arhitektonska i povijesna ikona koja premošćuje rijeku Vltavu i povezuje Donji grad i Stari grad. Preživio je poplave, ratove i brojne rekonstrukcije, ali je unatoč svemu ostao simbol izdržljivosti i ljepote. Nakon šetnje Karlovim mostom i divljenja brojnim skulpturama, došli smo do broda na kojem je bila organizirana plovidba rijekom Vltavom i ručak. To je bilo vrijeme predaha i uživanja u trenutku. Slijedio je posjet poznatoj pivnici U Fleku, fotografiranje ispred spomen-ploče u čast osnivanja nogometnog kluba Hajduk, kupovanje suvenira i povratak u hotel.

Zadnji dan putovanja bio je rezerviran za Beč. U Beču je bio organiziran panoramski i pješački razgled grada. Upoznali smo najvažnije znamenitosti grada poput Schönbrunn, Hofburga, Katedrale sv. Stjepana, Parlamenta i Opere, te na kraju posjetili veličanstveni Prirodoslovni muzej. Pomalo umorni, ali sretni krenuli smo svojim kućama.

Ovo putovanje spojilo je učenike četiri razreda iz oba smjera naše škole, a kroz smijeh, zabavu i druženje naučili smo mnogo o povijesti i kulturi Češke i Austrije.

Cijelo je putovanje zaista bilo predivno, ispunjeno druženjem, upoznavanjem kulture i znamenitosti ovih gradova, stvaranjem novih i lijepih uspomena, ali kako je rekao i veliki književnik Franz Kafka: „Prag nikada ne pušta. Ovaj mali majstor ima pandže. Ne pušta ni tebe ni bilo koga drugoga...”. Ne preostaje nam drugo, nego vratiti se ponovno prvom prilikom.

Petra Čeko, 2.u

PROJEKT POTENCIJALI ZAJEDNICE

I ove školske godine nastavili smo sudjelovati u projektu Potencijali zajednice koji je započeo prošle školske godine. Cilj projekta je povezivanje mladih, lokalne zajednice i osoba treće životne dobi kroz zajedničke aktivnosti, ideje i inicijative koje doprinose kvalitetnijem životu u zajednici.

U organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, 18. i 19. rujna 2025. godine održano je dvodnevno studijsko putovanje u talijanske gradove Trento i Bolzano gdje su sudjelovale učenice Lucija Bukša, Mia Jurčević i Marija Tičić te nastavnica Maja Majić. Program je dio šireg okvira Potencijali zajednice, usmjerenog na jačanje suradnje, uključenosti i međugeneracijskog dijaloga. Tijekom studijskog posjeta Italiji sudionici su imali priliku upoznati se s različitim primjerima dobre prakse u području lokalnog razvoja, obrazovanja i uključivanja zajednice.

Prvog dana u Trentu posjetili su zadrugu Trentingrana, gdje su se upoznali s modelom lokalne suradnje i organizacije te sudjelovali u predstavljanju institucionalnog okvira i projekta Skills4Job. Kroz razgovore i prezentacije dobili su uvid u načine na koje se potiče povezivanje gospodarstva, institucija i obrazovnog sektora. Drugi dan se program nastavio u Bolzanu, u prostoru NOI Techparka, gdje su domaćini iz Eurac Researcha predstavili svoje aktivnosti i inovativne pristupe usmjerene na uključivanje mladih u kulturne sadržaje te razvoj otvorenih i inkluzivnih zajednica. Poseban naglasak bio je na ulozi kreativnih i kulturnih inicijativa u jačanju lokalnog identiteta i društvene povezanosti. Kroz tematske sesije i razmjenu iskustava sudionici su imali priliku produbiti razumijevanje uloge umjetnosti i kulture u razvoju teritorija te se upoznati s različitim projektima koji povezuju obrazovanje, kulturu i društveni angažman. Studijski posjet u cjelini omogućio je sudionicima proširenje znanja, razmjenu iskustava te dobivanje inspiracije za razvoj sličnih inovativnih inicijativa u vlastitim zajednicama u Hrvatskoj, čime se doprinosi jačanju društvene kohezije i poticanju aktivnog europskog građanstva.

Učenice su također sudjelovale i u tjednu filantropije koji se održao 26. rujna 2025. godine u Zadru. U djelovanju programa Potencijali zajednice organizirale su se edukativne radionice za mlade i osobe treće životne dobi. Učenice su imale zadatak da u grupi razviju ideje za međugeneracijske projekte u područjima zdravstva, digitalnih vještina, kulture, okoliša, solidarnosti i zajedničkih prostora. Učenice su razmijenile svoja iskustva zajedno sa učenicima iz drugih gradova te su svi zajedno osmislili strategije razvoja zajednice.

Početkom 2026. godine održan je sastanak gdje su se u program priključile još tri učenice, a to su: Tina Kovačević, Mia Fabijanić i Antonela Škoda. U Zadru je 11. i 12. ožujka organiziran zajednički sastanak pod nazivom „Inkubator ideja“ gdje su predstavljeni prijedlozi aktivnosti društvenog poduzetništva koje planiramo provoditi u 2026. godini.

Učenice Lucija Bukša, Marija Tičić, Mia Jurčević, Tina Kovačević, Mia Fabijanić i Antonela Škoda te nastavnice Maja Majić i Lea Fabijanić su 11. svibnja 2026. godine oputovale u Vukomerić. Svrha putovanja bila je studijski posjet Recikliranom imanju Zelene mreže aktivističkih grupa (ZMAG) u sklopu Programa Potencijali zajednice. Udruga se bavi praktičnom edukacijom o permakulturi, zaštitom okoliša i podizanjem svijesti o održivom življenju. Uz razgledavanje imanja, učenice i nastavnice su saznale korisne informacije i održiva rješenja po temama: otpad, graditeljstvo, energetika, hrana i dobra ekonomija.

Veselimo se nastavku suradnje u okviru programa kroz koji ćemo zajednički razvijati nove ideje i provoditi aktivnosti usmjerene na unaprjeđenje našeg grada. Vjerujemo da će daljnje povezivanje i razmjena iskustava doprinijeti stvaranju kvalitetnijih i inovativnijih projekata koji će imati pozitivan učinak na lokalnu zajednicu.

Lucija Bukša i Marija Tičić, 3.g

PROJEKT EPAS

Ponosni smo što je naša škola postala Škola ambasador Europskog parlamenta (EPAS).

Ovim priznanjem pridružili smo se mreži škola diljem Europe koje promiču europske vrijednosti, demokraciju, građansku odgovornost i aktivno sudjelovanje mladih u oblikovanju zajedničke budućnosti. Kroz program EPAS učenici i nastavnici imaju priliku sudjelovati u edukacijama o EU, razvijati projekte građanskog odgoja, surađivati s drugim školama ambasadorima i biti dio inspirativne mreže mladih europskih građana.

Kroz nastavne module EPAS programa učenici su se upoznali s državama članicama EU, funkcioniranjem institucija EU, učili o temeljnim vrijednostima, ljudskim pravima i demokratskim procesima.

Naši juniori ambasadori sudjelovali su u obilježavanju značajnih datuma: Europski dan jezika, Svjetski dan mentalnog zdravlja, Dan borbe protiv vršnjačkog nasilja, Dan Europe. Također, učenici 3.g razreda s nastavnicama Leom Fabijanić i Majom Fabijanić sudjelovali su u projektu Mediteranske igre: izazov zajedništva u suradnji sa SŠ Biograd na moru. Dio juniora ambasadora sudjelovao je na konferenciji Pakt za Mediteran, kao i na obilježavanju Dana Europe sa ostalim školama u Zadru. Učenici 3.g razreda pod mentorstvom nastavnice Maje Fabijanić održali su tri prezentacije na temu Participacija mladih gdje su ukazali ostalim učenicima važnost aktivnog sudjelovanja u zajednici.

Imali smo čast i ugostiti zastupnika EU parlamenta Karla Resslera koji je prilikom posjeta ukratko predstavio rad EU parlamenta te odgovarao na pitanja učenika.

Juniori ambasadori 4.g razreda sudjelovali su na predavanju na temu Politička pismenost.

Učenici ambasadori tijekom cijele školske godine također su sudjelovali u svim aktivnostima škole vezanim za očuvanje tradicije i kulturnog identiteta poput Dana fuštana, zimskog karnevala i 60. obljetnice škole.

Sudjelovanjem u projektu razvijamo svijest o ulozi Europske unije, potičemo kritičko razmišljanje i učimo kako svojim znanjem i sudjelovanjem možemo doprinosti zajednici. EPAS projekt dodatno obogaćuje život naše škole te učenicima pruža priliku za stjecanje novih iskustava, suradnju i razvoj vještina važnih za budućnost.

Franka Fabijanić i Franka Pogorilić, 3.g

U ovoj godini u našoj smo školi započeli s dugo planiranim Erasmus programom. Cilj programa je poticanje suradnje među državama, razmjena znanja te razvijanje vještina koje su važne u suvremenom svijetu.

Jedna od najvećih prednosti Erasmus+ programa je mogućnost studiranja na stranom sveučilištu bez dodatnih školarina. Studenti pritom dobivaju financijsku potporu koja pomaže pokriti troškove života u drugoj zemlji. Osim studiranja, program omogućuje i stručnu praksu, volontiranje te sudjelovanje u raznim edukativnim projektima.

Sudjelovanje u Erasmus+ programu donosi i mnoge osobne koristi. Mladi imaju priliku upoznati nove kulture, usavršiti strane jezike te razviti samostalnost i samopouzdanje. Takvo iskustvo često ostavlja dugotrajan utjecaj na njihov daljnji život i karijeru.

Osim individualnih koristi, Erasmus+ doprinosi i povezivanju europskih država te jačanju osjećaja zajedništva među mladima iz različitih kultura. Upravo zbog toga smatra se jednim od najvažnijih obrazovnih programa u Europi.

ERASMUS PROGRAM

Našu školu posjetila je škola iz Francuske, College Jean Moulin iz Iwuya. Nakon što smo posjetili stalnu izložbu solarstva u povijesnom ambijentu Prvog magazina te potom Galeriju paške čipke u staroj gradskoj jezgri, zajedno smo odradili radionice u školi: izrada čipke od soli i eko letka za turiste koji posjećuju naše plaže, koje su vodile nastavnice Klara Badurina i Daria Paro. Uslijedio je posjet Paškoj sirani uz vodstvo Martine Pernar Škunca i razgledavanje grada Paga s vodičem Ivanom Šupraham. Francuski učenici sa svojim su nastavnicima posjetili i En primeur - premijeru mladih paških sireva, a također su otišli i na pješačenje jednom od poznatih paških staza Druge strane mjeseca, uz vodstvo djelatnika škole Igora Kurilića i nastavnice Darije Paro, koja je s našim gostima također otišla i na izlet u Zadar i provela s njima cijeli tjedan u Pagu, kao vodič i prevoditeljica, ali i kao prijatelj. Bilo je ovo jedno prekrasno iskustvo, a naše drage goste otpratili smo s prigodnim poklonima i s puno divnih uspomena.

Veselimo se sljedećim ovakvim poznanstvima i lijepim pričama.

Franka Fabijanić, 3.g

SUDJELOVANJE U PROJEKTU GREW

Bilo nam je veliko zadovoljstvo sudjelovati u projektu GREW u suradnji s Agencijom za ruralni razvoj Zadarske županije AGRRA. Ovaj projekt pružio je našim učenicima vrijednu priliku za učenje izvan učionice, kroz istraživanje prirode i upoznavanje bogatstva biosvijeta našega otoka.

Otok na kojem živimo pravi je prirodni laboratorij i neiscrpan izvor zanimljivih spoznaja o biljnim i životinjskim vrstama, njihovim staništima i međusobnim odnosima.

Učenici 1.g razreda s nastavnicom Leom Fabijanić, posjetili su Kolanjsko blato, koje je jedno od najvrjednijih prirodnih područja našega otoka. To je najveće močvarno područje na otoku Pagu i jedno od rijetkih takvih staništa na hrvatskim otocima. Zbog svoje iznimne biološke raznolikosti Kolanjsko blato ima važnu ulogu u očuvanju brojnih biljnih i životinjskih vrsta. Sudjelovanjem u projektu učenici su imali priliku promatrati prirodu iz istraživačke perspektive, prikupljati podatke, bilježiti zapažanja i upoznati metode koje koriste znanstvenici u svom radu. Također, ono što nas iznimno veseli jest činjenica da je ovim projektom nabavljena edukativno/laboratorijska oprema ukupne vrijednosti gotovo 30.000 eura, namijenjena aktivnostima učenika naše škole i Osnovne škole A. G. Matoša iz Novalje.

Kroz različite aktivnosti učenici su razvijali istraživački duh, učili o važnosti odgovornog odnosa prema okolišu te stjecali nova znanja o ekosustavima koji ih okružuju. Posebno je vrijedno bilo povezivanje teorijskih sadržaja sa stvarnim iskustvima na terenu, što nam je omogućilo bolje razumijevanje prirodnih procesa i izazova s kojima se suočava suvremeno društvo u zaštiti okoliša.

Veselimo se budućim projektima koji povezuju obrazovanje, znanost i zaštitu prirode te nas potiču na aktivno istraživanje svijeta oko sebe.

Marin Paro, 1.g

Holden Caulfield - buntovnik ili neshvaćeni dječak?

Roman „Lovac u žitu“ predstavlja mali dio života Holdena Caulfielda, dječaka koji nam govori o svom doživljaju svijeta odraslih i nameće pitanje: Je li on zapravo buntovnik ili samo neshvaćeni dječak?!

Mnogi bi rekli da se Holden ponaša kao tipični tinejdžer, da ima puno mana, no nema li to svaki čovjek?! Holden je jako radoznao, pun je pitanja koje postavlja sebi i drugima o onome što mu pružaju društvo i život. Također, darežljiv je i prepoznaje unutarnju ljepotu ljudi. Međutim, njegova radoznalost i impulzivnost („brz jezik“), jače su od njega i njegova karaktera koji nesvjesno izgovara ili radi nešto neprimjereno i ružno. On je, zapravo, neshvaćeni dječak koji je u svojoj najranijoj dobi gubitkom brata Allieja, koji je umro od leukemije, iskusio izrazitu bol. Ostao je ne samo bez brata, nego i bez najboljeg prijatelja. Sputava ga ta bol u srcu, a tješi bratova bejzbol rukavica ispisana raznim pjesmama kao uspomenama.

Njegov stav o svijetu odraslih jako je negativ. Tim stavom predstavlja se kao buntovnik. On smatra da sva djeca imaju istu sudbinu, sudbinu da odrastu u svijetu odraslih i lažnjaka, svijetu punom licemjera. Zato odlučuje postati „lovac u žitu“, onaj koji će paziti da djeca ne završe u provaliji svijeta odraslih. Ali, njegov buntovni karakter samo je plašt koji koristi da bi prikrio svoju tugu, svoj strah od istine.

Svaki čovjek kao Holden u bilo kojoj dobi nosi taj nevidljivi plašt kao štit. Tako se brani od ismijavanja i iskorištavanja zbog onoga što jeste i kakav jeste.

Nina Sabalić, 1.g

Fahrenheit 451 – lik Fabera

Roman Raya Bradburyja „Fahrenheit 451“ govori o distopijskoj budućnosti, tj. svijetu u kojemu su knjige zabranjene jer potiču na razmišljanje. Jedan od likova u romanu, profesor Faber, pokušava nam odgovoriti na pitanje jesu li knjige rješenje za sve društvene probleme ili samo put do pravog rješenja?

Faber navodi tri stvari koje nedostaju društvu u kojem živi. Prvu opisuje kao „kvalitetu knjiga“, tj. svojstvo da knjige imaju osobnost. Ali takve knjige piše čovjek koji im je udahnuo život, no postoje li knjige koje su lišene detalja i duše, tj. kompleksnosti? To ovisi o senzibilitetu i potrebi ljudi koji vole i žele čitati. Druga stvar koju Faber ističe je sposobnost čovjeka da „provari“ ono što čita u okruženju tehnologije, ekrana i interaktivnih sadržaja koji ga pretrpavaju informacijama toliko da u takvom okruženju nema vremena ni prostora razmišljati. Faber navodi ono, s čime se i osobno slažem, da knjige čovjeka vraćaju sebi, navode na razmišljanje, zbog njih čovjek propitkuje svijet oko sebe u neograničenom vremenu. Treća stvar, prema mišljenju profesora Fabera, koja nedostaje pomirljiva je interakcija tehnologije i knjiga a vladajući, koji to u ovom romanu brane, svjesni su da bi zabranom knjiga lakše manipulirali masama i tako ih kontrolirali. To je otvoren put neslobodnom društvu.

Zaključujem da je Faber svojim stavom o važnosti knjiga u društvu istaknuo vrijednost društva u kojem će svaki pojedinac imati pravo na slobodu mišljenja i življenja. Zašto su knjige važne u razvijenom i modernom društvu? Radi napretka čovječanstva i pojedinca.

Marin Paro, 1.g

Priča o Teni

Djelo Josipa Kozarca „Tena“ nije samo priča o mladoj djevojci lijepog izgleda, već i o moralnom propadanju pojedinca i patrijarhalnom načinu odgoja.

Pripovijetka predstavlja Tenino odrastanje u siromašnom, slavonskom seoskom kućanstvu u drugoj polovici 19. st. Tena je opisana kao šesnaestogodišnja djevojka koja živi s bolesnom majkom i ocem. Njen otac Jerko Pavletić, nakon raspada seoske zadruge postaje nezaposlen, odaje se alkoholu, a bolesna majka pokušava održati obitelj. Kada je, na majčinu radost, Tena stasala u lijepu djevojku, majka joj je uvjetovala udaju za bogatog seoskog mladića Jozu Matijevića u 18. godini. Dakle, Tena nije imala pravo odlučivanja, što je pokazatelj patrijarhalnog društva koje pritišće pojedinca i tjera ga na prihvaćanje odluka koje ga mogu etički degradirati ili unesrećiti. Nakon majčine smrti, Tena se osjeti slobodnom poput ptice puštene iz kaveza. Ne osjeća tugu ni žaljenje, samo slobodu da odlučuje o svom životu. Ali, upravo tada započinje Tenin moralni pad. Ona počinje koristiti svoju ljepotu i iskorištavati sve muškarce kako bi živjela lagodno i bez obaveza, a u tome je podržava i lijeni otac. Je li narušena Tenina ljepota preko zaražene marame, koju joj je poklonila žena jednog od Teninih ljubavnika, prikaz osobne kazne, kušnje ili društvene kritike saznajemo na kraju djela. U selo se vraća Čeh Jaroslav Beranek, Tenina prva i jedina iskrena ljubav koji ostaje uz nju bez obzira na njenu narušenu ljepotu.

Zaključujem da je Tena djelomično tragičan lik djevojke koja na početku djela nema svoj glas, a kada ga pronade, zbog nepromišljenih i površnih odluka, uči o sebi i životu.

Prava ljubav ne leži u vanjskoj ljepoti i materijalnom bogatstvu, već u vjernosti i odanosti onih koji te prihvate kada si slab i nemoćan, kakva je bila i mlada te lakovjerna seoska djevojka Tena.

Marijeta Pogorilić, 1.g

Prostor – nosilac značenja u romanu *Fahrenheit 451*

Distopijski roman „Fahrenheit 451“ Raya Bradburyja svojom je radnjom prikazao mračnu budućnost u kojoj je zabranjeno čitanje knjiga koje „nisu stvarne“, u kojemu vatrogasci ne gase požare, nego spaljuju knjige.

Radnja se događa u nekom američkom gradu u kojemu se svi moraju ponašati u skladu sa zakonom koji propisuje zabranu čitanja. Prostor je podređen takvoj atmosferi mraka. Gradske su ulice, kao i dvorišta puste i mračne, bez ljudi ili šetača. Sve je sivo, otužno i prazno, osim kuće mlade djevojke Clarisse koja je osvjetljena, iz koje se čuju smijeh i razgovor u svako doba dana. Trag optimizma. Potpuna suprotnost tome je kuća vatrogasca Montaga u kojoj se čuje samo zvuk televizora. U njegovoj su kući tri televizijska ekrana na kojima njegova supruga Mildred razgovara s „obitelji“. Njegova je supruga bezbrižna, ali istodobno nesretna, prazna i ravnodušna. TV zidovi su slika njena života, oni su način odvratanja pažnje od stvarnih problema. U Montagovoj vatrogasnoj postaji svakodnevno se spaljuju knjige, spaljivatelji razgovaraju samo o tome te slušaju ili gledaju šezdeseto metarske reklame uz autoceste koje ispunjavaju prostor. Ispunjavaju i prazan prostor stvarnog života.

Ako budemo živjeli u prostoru punom umjetne buke i s prihvaćanjem zlokobne tišine u kojoj se čuje pucketanje vatre nakon spaljivanja knjiga, živjet ćemo u svijetu bez duše, znanja i civilizacijskih tekovina.

Tonka Korda, 1.g

INTERVJU S RAVNATELJICOM MARIJOM PEĆIRKO

Povodom obilježavanja 60. obljetnice naše škole, s ponosom predstavljamo osobu koja svojim radom, trudom i predanošću svakodnevno doprinosi njezinu razvoju, našu ravnateljicu Mariju Pećirko. Kroz godine uspješno vodi školu, potiče učenike i nastavnike na zajedništvo, znanje i kreativnost te čuva vrijednosti na kojima je naša škola izgrađena. U ovom broju Bartolomea želimo je bolje upoznati, predstaviti njezin rad i zahvaliti joj na svemu što čini za našu školsku zajednicu.

Razgovarala Hana Bukša, 3.g

Kako biste opisali svoju ulogu ravnateljice škole?

Biti ravnateljica škole prvenstveno je čast. Naime, to znači da su vam ljudi iz Vijeća roditelja, Nastavničkog vijeća, Radničkog vijeća te Školskog odbora ukazali svoje povjerenje na temelju programa rada koji sam im predstavila i, vjerojatno, na temelju dobrog dojma koji sam pritom ostavila.

Osim toga, budući da je ravnatelj stručni i poslovodni voditelj škole, opseg mog posla je zaista velik. Tijekom jednog radnog dana ravnatelj se bavi poslovima kao što su organizacija nastave, razgovor s učenicima, roditeljima i kolegama, komunikacijom s osnivačem i raznim agencijama i ministarstvima kao i pokvarenim vodokotlićem i printerom koji ne radi.

Po struci ste profesorica hrvatske kulture, sociologije i diplomirana knjižničarka. Koliko su Vas ta zanimanja oblikovala i olakšala Vam pri preuzimanju funkcije ravnateljice?

Ono što sam „donijela” sa sobom sa mojih studija, osim stručnog znanja, je i želja za stalnim učenjem te svladavanjem novih znanja i vještina. Kada sam prije devet godina postala ravnateljica škole, nisam znala što me sve čeka na ovom poslu. Od moje sam prethodnice naučila da u ovom poslu treba biti jako ozbiljan, da nema mjesta improvizacijama i polovičnim rješenjima jer su vaše „stranke” uvijek ljudi i da se odluke koje donosim održavaju na sve njih.

Društveno usmjerenje tijekom dvaju studija me je često dovodilo u situacije rada s različitim skupinama ljudi pa smatram da je to bila dobra priprema za preuzimanje ovog odgovornog posla. Međutim, ništa vas ne može pripremiti na situaciju zatvorenog mosta zbog bure (pa nastavnici jave malo prije početka nastave da ne mogu doći taj dan), na uvođenje novih oblika nastave ili na online nastavu a koja je došla u „paketu” s korona-krizom.

Što Vas je potaknulo da se bavite ovim poslom?

Ljubav! Uvijek i prije svega, ljubav prema poslu je ono što me pokreće. Sa svojom strukom nemam baš veliki izbor poslova (iako sam u jednom periodu svog života bila i voditeljica odjela talijanske robne kuće), ali nikad se nisam zadržavala na poslu kojeg sam radila ako se tamo nisam mogla ostvariti kao osoba i kao stručnjak.

Tako da nisam dugo razmišljala kad se otvorio prostor da postanem ravnateljica škole. Nakon konzultacija sa starijim kolegicama i kolegama te ljudima iz moje bliže okoline, odlučila sam se natjecati za mjesto ravnateljice Srednje škole Bartula Kašića i preuzeti odgovornost za kreiranje rada škole, podršku učenicima i kolegama u njihovom radu te nastojanju da se rad škole unaprijedi...

Kako izgleda Vaš radni dan?

Svaki moj radni dan drugačiji je od prethodnog i sljedećeg. Vjerujem da mnogi vaši čitatelji dijele sa mnom iskustvo da često dođete na posao sa čvrsto posloženom strukturom za taj radni dan, a onda vas okolnosti odnesu na skroz drugu stranu i vaš planer ostane često i neotvoren.

Ono što uzima najviše vremena i najmanje je zanimljivo su svakako administrativni poslovi. Osim toga, gotovo svakodnevno se radi i na planiranju i organizaciji rada škole te se održavaju sastanci s nastavnicima i stručnim suradnicima kao i razgovori s učenicima i roditeljima. Često idem i na službena putovanja u trajanju od nekoliko sati (ako je sastanak u Zadru) ili nekoliko dana kad se radi o stručnim usavršavanjima. Sve to donosi susrete s kolegicama i kolegama te nadređenima u kojima se uvijek dozna neka nova važna informacija, ali uzima i puno osobnog slobodnog vremena.

Koliko dugo radite u našoj školi i kako se škola promijenila tijekom tog vremena?

U ovoj školi radim već 25 godina i dosta se stvari od tada promijenilo. Osim promjene ravnateljice, promijenio se i način poučavanja i vrednovanja učenika, uvedena je kurikularna reforma, a trenutno je u tijeku i modularna reforma strukovnog obrazovanja.

Škola nastoji pratiti potrebe nastave i učenika za nabavom nove opreme. Ove školske godine, zahvaljujući donacijama jedinica lokalne samouprave ili projektima u koje je škola uključena ili koje vodi, nabavili smo potpunu novu informatičku učionicu, gotovo cijelu osnovnu opremu za kemijski laboratorij te kontinuirano nabavljamo novu opremu za ugostiteljski kabinet i nastavu tjelesne kulture.

Koje su najveće prednosti naše škole?

Bliski odnosi među djelatnicima i učenicima su ono što me uvijek čini ponosnom. Ili, kako je nedavno rekao jedan moj učenik u intervjuu za novine, „ovi naši nastavnici su skroz cool ljudi; živimo u istim mjestima, susrećemo se i izvan škole i jako je jednostavno s njima komunicirati i u školi i izvan nje”.

Mi smo mala škola što osobno smatram prednošću budući da su razredni odjeli sastavljeni od manjeg broja učenika kojima se nastavnici i stručni suradnici mogu kvalitetno posvetiti, bilo u nastavi bilo u rješavanju nekih njihovih upita ili problema.

Ovo je škola do koje učenik iz najudaljenijeg mjesta putuje 45 minuta; učenici su svaki dan s obitelji na ručku ili večeri i to smatram iznimno važnim u razvoju mladog čovjeka - činjenicu da vrijeme svoje srednje škole provodi u poznatom okruženju dobivajući pritom kvalitetno obrazovanje.

Na što ste posebno ponosni kada su u pitanju naši učenici?

Ovo je škola koja stvara najbolje učenike! I to ne kažem samo zato jer sam subjektivna, već i zato što naši maturanti opće gimnazije svake godine polože ispite državne mature u prvom roku i upišu željene fakultete, a prošle smo godine, po našim uspjesima na državnoj maturi, gradu Pagu donijeli prvo mjesto! Osim učenika opće gimnazije, jako veliki ponos nose nam i učenici koji se školuju za zanimanja kuhar i konobar. Oni jednom godišnje, sa svojim strukovnim nastavnicima, održavaju manifestaciju „Ca, ča, što se nekad kuhalo na našem otoku” kojom promoviramo tradicionalnu gastronomiju otoka Paga. Učenici su to koji, iako ih je brojčano malo, sudjeluju u svim većim događanjima na otoku prezentirajući svoja znanja i vještine te na taj način predstavljaju vrijednosti koje u školi zastupamo - kvalitetno obrazovanje, njegovanje tradicije i baštine kroz usvajanje novih znanja i vještina.

Koji su najveći izazovi s kojima se učenici danas suočavaju?

Svako vrijeme nosi svoje poteškoće s kojima se teško nose i odrasli, zreli ljudi, a kamoli mladi. U vrijeme kad sam ja išla u srednju školu, vrijeme Domovinskog rata od 1991. do 1995. godine, mi srednjoškolci imali smo vrlo neizvjesnu budućnost. S jedne smo se strane pripremali za maturu i upis na fakultet, a s druge smo bili svjesni da se u svakom trenutku cijeli naš svijet može srušiti, nestati. Nažalost, znali smo da se mnogi naši vršnjaci nalaze u neposrednoj životnoj opasnosti i da naši problemi i strahovi, u odnosu na njihove, ipak nisu tako teški.

Danas se učenici nose s prilično nerealnim pritiscima i očekivanjima. Imam ponekad osjećaj kao da društvo cijeni samo one najbolje, samo one koji se najviše ističu uspjesima. Takva situacija kod mladih ljudi može stvarati osjećaj frustracije i manje vrijednosti. Često se takvo razmišljanje potiče i putem svakakvih objava na društvenim mrežama koje je jednostavno nemoguće kontrolirati. Mladi ljudi često nekritički prate takve sadržaje i smatraju da nisu dovoljno dobri za društvo ako nisu najpametniji, s najboljim ocjenama ili, da odemo u drugu krajnost, ako se ne ističu lošim i neodgovornim ponašanjem.

Mi u školi im nastojimo objasniti da će najuspješniji biti onda kada budu najbolja verzija sebe, ne bolji/ljepši/popularniji od drugih - već najbolji kakvi mogu biti. Kada „pobijede sebe” u trenutku kad im se ne da učiti ili kad nemaju volje za odlazak u školu, jer se tako gradi karakter, a to je vrlina koje je, čini mi se, sve manje u današnjem svijetu. Oni koji se budu isticali vjerodostojnošću, upornošću i znanjem - imat će glavnu riječ u svijetu koji je pred nama (ma što neki drugi govorili).

Kako škola podržava učenike u njihovom razvoju i interesima?

Kao što sam već navela, nastavnici se u svom redovnom radu posvećuju učenicima i lako ih usmjeravaju putem njihovih osobnih preferenci i sposobnosti. Svaki učenik ima priliku od nastavnika ili stručnog suradnika dobiti stručnu podršku u proširivanju znanja i interesa.

Velik je broj naših učenika koji svake godine sudjeluju na školskim i županijskim natjecanjima iz gotovo svih predmeta gimnazijskog usmjerenja.

Osim toga, iako ne raspoložemo prostorom dovoljnim za realizaciju svih naših želja i izvannastavnih aktivnosti, moji se kolege i učenici trude da sve četiri sekcije učeničke zadruge Slani škoj cijelu godinu imaju redovne aktivnosti koje rezultiraju vrijednim proizvodima. Među njima se ističe školski list Bartolomeo koji izlazi jednom godišnje, a stvaraju ga učenici i nastavnici okupljeni u novinarskoj sekciji; zatim nakit od paške čipke koji izrađuju učenice nastavnica-čipkarica; tradicionalna jela i slastice nastale u gastro-sekciji te razni ukrasi predmeti koje izrađuju članovi kreativne sekcije.

Učenička zadruga Slani škoj našoj je školi donijela već četiri oznake Hrvatski otočni proizvod HOP koji dodjeljuje Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije!

Od sportskih uspjeha, izdvojila bih stolnotenisku ekipu Školskog sportskog društva Galeb koja je već tri godine za redom prvak Zadarske županije!

Kad god nam se pruži prilika, sudjelujemo i u projektima kojima naši učenici doprinose razvoju škole, našeg otoka ili svom osobnom. Česti smo sudionici eko-akcija ili sportskih aktivnosti, ali i sami vodimo ili sudjelujemo u projektima. Najponosniji smo na višegodišnji projekt Pag na meniju kojim smo brendirali tradicionalnu otočnu gastronomiju i dodijelili čak sedamnaest certifikata ugostiteljskim objektima na otoku Pagu kojima jamčimo da se u tim objektima može kušati paška janjetina i paški sir, ali i ostala tradicionalna jela i pića našeg otoka. Osim toga, već dvije godine sudjelujemo u projektu „Potencijali zajednice” koji je usmjeren na detektiranje problema koje učenici vide u svom gradu te na ponudi rješenja istih. U sklopu tog projekta, u suradnji s Gradom Pagom te osobama treće životne dobi, prošle smo godine obnovili gradsku čitaonicu, uredili park na Goliji te montirali sprave za vanjsko vježbanje, a ove smo godine posvećeni razvoju poduzetništva među mladima i u sklopu projekta, uskoro na tržište dolaze naši novi proizvodi.

Ali nismo samo škola koja vodi učenike i usmjerava ih, već rado prihvaćamo inicijative Vijeća učenika ili pojedinih razrednih vijeća tako da od ove školske godine imamo i redakciju za društvene mreže (potražite nas na Facebooku i TikToku!).

Koliko je važna suradnja između učenika i nastavnika, ali i roditelja?

Bez suradnje nema kvalitetnog obrazovanja. Zajednički rad i otvorena komunikacija ključ su uspjeha, kako između učenika i nastavnika, tako i između škole i roditelja. Roditelji su nam prvi i najvažniji saveznici u pripremanju mladih za svijet koji ih očekuje nakon završetka školovanja.

Učenici i nastavnici u svakodnevnoj interakciji stvaraju čvrste veze koje se onda pretoče i u svakodnevni život, nastavljaju se i nakon što učenik završi srednju školu. Jedna od najvećih radosti u mom poslu je kada se javi neki bivši učenik s upitom da ga ja osobno, ili škola, usmjeri u nečem, pomogne mu doći do nekih informacija ili se samo dođe javiti kad je u Pagu. To znači da smo uspjeli u pokušaju da ostanemo zaista njihova škola, ne samo mjesto na kojem su stekli srednjoškolsku svjedodžbu.

Suradnja škole s roditeljima naših učenika izuzetno je važna. Mi smo onaj dio društva koji za učenike želi samo uspjeh i boljitak, svatko na svoj način. Moji kolege i ja kroz roditeljske sastanke i Vijeće roditelja stvaramo suradničku atmosferu kako bismo zajedničkim djelovanjem usmjerili mladog čovjeka na najbolji put za njega.

Koji su planovi za razvoj škole u budućnosti, hoće li biti nekih novih projekata ili aktivnosti?

Planova uvijek ima, kako onih malih tako i velikih. Svi su oni usmjereni na razvoj naših učenika, poboljšanje uvjeta rada u školi i, iako je teško pored redovnog posla dati dio svog slobodnog vremena na ostvarenje nekih ciljeva, u konačnici smo svi zadovoljni jer projektima osiguravamo učenicima putovanja i proširivanje znanja, a školi nabavku nove opreme.

Najveći plan, najveća težnja u našoj školi oduvijek je naša školska zgrada. Međutim, zbog malog broja učenika, a povećanih troškova na tržištu,

taj smo plan malo modificirali. Naime, u neposrednoj blizini zgrade Osnovne škole Juraj Dalmatinac čiji dio koristimo i mi za rad, nalazi se prostor na kojem vrlo skoro planiramo raditi zgradu kulturno-poduzetničkog centra Smart HUB Pag. Taj projekt izgradnje i uspostave centra vodi naša škola u suradnji s partnerima (Zadarska županija, Grad Pag i Agencija za razvoj Zadarske županije Zadra Nova). U Smart HUB-u će se nalaziti prostori za poduzetnike, za udruge, knjižnica, multifunkcionalna dvorana, ali i prostor Centra za valorizaciju paške čipke u kojem će škola provoditi svoj program osposobljavanja za zanimanje čipkarica a koristit će ga i Društvo paških čipkarica Frane Budak. Imat ćemo tamo i Centar tradicionalne gastronomije otoka Paga u kojem ćemo održavati radionice za učenike i vanjske zainteresirane dionike u sklopu projekta Pag na meniju.

Taj će Smart HUB Pag biti dio rješenja nedostatka prostora za rad našim učenicima, ali će biti i od velike pomoći malim poduzetnicima i udrugama (pogotovo onima u kulturi) koje će ga moći koristiti za svoje djelovanje. Na taj će način naši učenici i nastavnici moći sudjelovati u radu zajednice, a istovremeno realizirati svoje kurikulume kao i izvannastavne aktivnosti.

Što Vam je najdraži dio posla?

Najdraži dio posla u školi uvijek je rad s učenicima. Budući da kao ravnateljica ne mogu održavati nastavu, dragocjenima smatram sva naša druženja i svaku interakciju, bilo na izvanučioničkoj nastavi bilo na školskim hodnicima ili sastancima Vijeća učenika.

Također, jako sam sretna kad uspješno realiziramo neki projekt jer nam oni uvijek nose nova znanja, nove vještine, ponešto nastavne opreme ili putovanja.

Jedna od povlastica ravnateljskog posla je i predstavljanje škole, a od tih situacija najponosnijima me čine one kada u ime škole preuzimam neku nagradu ili zahvalnicu. Ove sam školske godine tako predstavljala školu na dodjeli nagrada „Suncokret ruralnog turizma” na kojem smo dobili srebrnu povelju za projekt Pag na meniju te nedavno na proslavi Dana grada Paga kada je škola dobila godišnju nagradu za svoj rad, a povodom 60. godišnjice djelovanja.

Želim još samo napomenuti kako sam na ovogodišnjoj proslavi 60 godina rada škole, u situaciji kada smo zamolili sve nekadašnje učenike i djelatnike da ustanu i zajedno s učenicima zapjevaju završnu pjesmu, bila iskreno i do suza ganuta kada sam vidjela da gotovo cijela dvorana stoji na nogama. To je bio trenutak kada shvatimo kako je ova škola oduvijek dio zajednice i kako su naši učenici, iako ih možda ne znate imenom, oni koji su izgradili i dalje grade našu otočnu zajednicu!

Kako se opušate nakon napornog dana, imate li hobije?

Moj radni dan uglavnom završava iza 19 sati jer škola radi u dvije smjene. Iako nisam cijelo vrijeme u školi, moram biti na raspolaganju nastavnicima i roditeljima za vrijeme dok su učenici na nastavi.

Najradije i najbolje se opuštam u prirodi; kroz godinu su to duge šetnje uz more (ne znam kako bih preživjela da ne živim na moru), a sada kad je toplije - uvijek poslijepodne nastojim pobjeći na plažu jer puno sunca i dobra knjiga, uz šum i miris mora, najbolja su terapija za sve probleme.

Osim čitanja i boravka u prirodi, osobno mi je jako važna i molitva, bilo u osami ili na svetoj misi. Taj duhovni dio života često zanemarujemo „opravdavajući” se kako nemamo vremena, ali na kraju se uvijek vraćam Bogu jer jedino se u njemu može pronaći mir. Ili kao što je rekao blaženi kardinal Alojzije Stepinac: „Kad vam otmu sve, ostat će vam dvije ruke; sklopite ih na molitvu, pa ćete tada biti najjači!”

Koji savjet biste dali učenicima naše škole, ali i drugima koji tek trebaju upisati srednju školu?

Moji učenici već znaju, jer im to često i ponavljam, da budu radoznali, uporni i svoji, iskoriste prilike koje im škola nudi i da se ne boje pitati ni učiti iz pogrešaka. Našu školu ponekad krasi epitet „teške“, ali ako to vodi do rezultata kao što su oni kada su naši maturanti opće gimnazije školske godine 2018./2019. imali najbolji uspjeh na ispitima državne mature u cijeloj Zadarskoj županiji ili kada su prošle školske godine naši maturanti donijeli Gradu Pagu titulu najuspješnijeg grada na državnoj maturi, iskreno se nadam da ćemo i dalje ostati na ovom nivou, a da će taj epitet „teška škola“ značiti i dalje školu koja u gimnaziju upisuje i učenike koji osnovnu školu završe s vrlo dobrim uspjehom, ne samo odlikaše i koja, nakon četiri godine, sve te učenike osposobi da ovako izvrsno polože državnu maturu.

Koja Vam je najdraža školska uspomena?

Kao što sam već navela, moje razdoblje srednje škole obilježio je Domovinski rat i sve životne okolnosti koje nam je rat donio. Iako ta riječ ima zastrašujuću konotaciju, mojim kolegama i meni donio je zajedništvo! I toga se uvijek prvo sjetim kada se prisjećam svojih srednjoškolskih dana. Ne sjetim se razdoblja od šest mjeseci kada smo pisali zadaću uz svjetlo svijeće jer nije bilo struje, kada smo nastavni dan završavali u skloništu jer su avioni letjeli iznad nas u pokušaju

da sruše Paški most, ne sjetim se kolone izbjeglica koju sam gledala s prozora dok su ljudi iz zadarskog zaleđa spašavali svoje živote bijegom. Naprotiv, sjetim se upravo svih onih lica učenika-prognanika koji su prolazili kroz naš i susjedne razrede u pokušaju da u tom kaosu rata održe privid normalnog života; sjetim se i onih kolega s kojima sam bila skupa u osnovnoj i srednjoj školi. Ja i dan danas, kad uđem u svoju nekadašnju učionicu, „vidim“ u tim klupama svoje kolege točno onako kako smo tamo sjedili sve četiri godine u gimnaziji. Eto, to je ono što je najviše obilježilo moju srednju školu - zajedništvo i prijatelji.

Postoji li neka zanimljiva anegdota iz škole koju biste podijelili?

Često se dogodi nešto neplanirano na školskim priredbama ili izletima, a upravo te situacije ostanu u najljepšem sjećanju i često se prepričavaju uz osmijeh.

Na mom naturalnom putovanju u Španjolsku, jedno sam se jutro probudila uz zbunjeno lice moje cimerice koja mi je prepričala kako je sanjala da nam kroz balkon ulazi nastavnica Irena koja je s nama na izletu. Nastavnica je hodala na prstima i izašla na hodnik. Kasnije se ispostavilo da je druga nastavnica svoju kolegicu zaključala u sobi kad je izašla na doručak, a naša Irena je onda morala skakati na balkon naše sobe i tako izaći na hodnik.

Od anegdota iz učionice pada mi na pamet pisanje zadaćnice iz talijanskog kad smo je odlučile predati praznu jer smo se dan prije okupile kod mene nas 10-ak da im dodatno objasnim gradivo, ali bilo je važnije gledati Santa Barbaru nego učiti.

Ali zato smo svi, ali baš svi u razredu, do danas zapamtili kako se u latinskom jeziku deklinira „terra, terrae, femininum“!

Imate li neku poruku za čitatelje školskog lista?

Prvo bih pohvalila kolegice koje su obnovile tradiciju školskog lista u našoj školi, Natašu Strugar i Dariju Paro te sadašnju urednicu Katarinu Vučetić. Iako izlazi jednom godišnje, naš Bartolomeo je svojevrsni godišnjak rada škole i čuva nam dragocjene uspomene.

Ovaj list je prava prilika za učenike da se okušaju u novinarskim člancima ili fotografiji.

Želim poručiti svim nekadašnjim, sadašnjim i budućim članovima redakcije Bartolomea da budu ponosni na svoju školu, na svoj rad, neka pišu i stvaraju jer time obogaćuju sebe i njeguju zajedništvo.

Nobelovac Nelson Mandela je rekao da je obrazovanje najmoćnije oružje kojim se može promijeniti svijet. Upravo to je ono što naša škola čini već 60 godina – daje mladim ljudima poticaj da mijenjaju svijet, ali da i dalje ostanu povezani sa svojim korijenima, s našim kamenom i morem.

Što biste poručili svima koji su kroz ovih 60 godina bili dio škole?

Ova škola je otvorena upravo iz želje naših otočana da im djeca ne putuju i ne žive u drugim gradovima kako bi se školovali, već da im to bude dostupno ovdje na otoku. Danas, u situaciji demografskog pada stanovništva, ova ideja trebala bi biti jednako živa kao i prije 60 godina jer ako mi otočani ne budemo odgovorno promišljali o ostanku na svom otoku, ne možemo to očekivati ni od drugih.

Hvala svima koji su utkali dio sebe u ovu školu. Srednja škola Bartula Kašića Pag nije samo zgrada – ona je zajednica, uspomena i temelj budućnosti novih generacija.

*Rad sa županijskog Lidrana***“NIKAD TO JOŠ NISAM NAPRAVILA, STOGA SMATRAM DA MOGU.”**

I ove godine u rubrici „Predstavljamo bivše učenike“ imamo zanimljivu sugovornicu koja slijedi svoje snove. Gospođa Iva Novosel, diplomirana novinarka i spisateljica, s posebnom strašću prema hrani i kuhanju, nadahnuto je govorila o odrastanju i školovanju te životnim interesima koje je uspješno pretvorila u zadovoljstvo i profesiju.

Razgovarala Franka Pogorilić, 3.g

Odrastati na otoku ima svoje prednosti i nedostatke. Kako Vam je bilo odrastati na otoku?

Odrastanje na otoku i u manjem mjestu naučite cijeniti tek kada odete, koliko god vam se to sad nevjerojatno čini. Meni je Pag bio premalen dok sam odrastala.

U kojem smislu Vam je bio premalen? Jeste li mislili na obrazovanje ili nuđene sadržaje?

Put je bio predvidljiv: odlične ocjene vodile su u gimnaziju, prosječne u strukovne škole u Zadru ili Rijeci, dok se ugostiteljstvo (nepravедно) smatralo kaznom za lošije učenike. Upisala sam gimnaziju, ali osjećajući da mi sustav nudi premalo, izlaz tražila u kreativnosti.

U kojim ste aktivnostima pronalazili prostor za ispunjavanje kreativnosti ?

U školi sam s lakoćom i užitkom uranjala u svijet čitanja i pisanja. Svaki slobodan trenutak izvan redovne nastave provodila sam u dramskoj i literarnoj skupini, školi animiranog filma, radu na časopisu Bartolomeo, na Radio Pagu. Pisala sam kratke predstave i predstavljala se na LIDRANU... paralelno s time izrezivala sam recepte iz časopisa, skupljala kuharice, kuhala, opsesivno gledala Jamiea Olivera i Anu Ugarković. Rođena s te dvije strasti tek kasnije sam shvatila da one objedinjene mogu biti moj put.

Kako ste provodili slobodno vrijeme jer sadržaja je na otoku manje nego u većoj sredini? Jeste li već tada imali viziju svoje budućnosti?

Odrastajući u brojnoj generaciji uživala sam u otočkoj bezbrižnosti i zajedničkim nepodopštinama, ali većinu vremena provodila nosa zabijenog u knjige i sanjara o odlasku u veliki svijet. Ni kad odrastete nećete znati što vam donosi budućnost. To je pomalo zastrašujuće i predivno istovremeno, ali i čim prije naučiti da budućnost sami stvarate svakom svojom odlukom.

OTOK KONTRASTA I TRADICIJE**Koliko su Vas oblikovale tradicija grada i otoka Paga na osobnoj i profesionalnoj razini?**

Pag je otok kontrasta - istovremeno predivan i surov, baš kao i njegovi ljudi. Ako preživiš prvu buru i početno nepovjerenje, prihvaćen si zauvijek. Tu snagu zajedništva najbolje oslikava paško kolo, o kojem vizionarski, a možda i s dozom ljubomore, govori naš Novaljac Boris Šuljić Boškinac kojeg neizmjereno cijenim i uzor mi je u gastronomskom i poslovnom smislu. To nije samo kolo; to je fenomen koji ujedinjuje generacije stvarajući nadnaravnu, gotovo plemensku energiju. Naš prepoznatljivi ritam „tirararabomba“ i duh karnevala uče nas kako gledati na život: s ironijom, smijehom i snagom kolektiva. Kad nema glazbe, snađi se, tu su batarele. Čvrsto stisni one najbliže do sebe i neka te nosi ritam. Mi koji smo odrasli u Pagu, na buri i kamenu, zavezani smo za njega kao čipka na kušinić. Čvrsti i otporni kao čipka i kamen. Ponosni smo na svoju tradiciju i njejujemo je.

Što Vas je motiviralo za studij novinarstva?

Usprkos novinarstvu, moj prvi izbor bili su komparativna književnost i engleski jezik. U zadnji tren shvatila sam da želim pisati, putovati, istraživati i eto, novinarstvo je bilo logičan izbor. Sve ostalo došlo je kasnije.

SLIKOVNICE KAO MEDIJ

Kada ste se zainteresirali za pisanje slikovnica?

Nikad zapravo nisam razmišljala o slikovnicama kao svom načinu izražavanja. Iako ih obožavam i u nekom sam ih trenutku počela kolekcionarski skupljati. Slikovnice su došle kao medij u kojem je sve moguće. One se moraju svidjeti i malima i velikima. Jednostavne su, ali zahtjevne i duboke, pisane jezikom razumljivim djeci, a čitane odraslim srcem.

Kako je nastala prva ilustrirana slikovnica i koliko ste ih napisali?

Zaista slučajno, u trenutku inspiracije, u jedno obično poslijepodne na klupici u parku. Ali, željela sam ju vidjeti očima nekog drugog, nekoga tko priče priča slikama. I pronašla sam jedinstvenu i svestranu umjetnicu Anu Kadoić, koja je predivno ilustrirala sve moje slikovnice: „Svemirsko prijateljstvo“, „Sasvim običan dan“, „Što će kuhati Baldo Kuharić“. „Krešine slasne avanture“ napisala sam s najmlađim sinom Krstom. Dvije su prevedene na engleski i dostupne na Amazonu. Čini me sretnom vidjeti ih u knjižnicama.

Gdje pronalazite inspiraciju za pisanje?

Iako se cijeli život bavim pisanjem (PR tekstovima, člancima za novine ili portale, ali i poezijom koja vjerojatno nikad neće biti objavljena), dugo sam se bojala objavljivati intimne, autorske tekstove. Možda zbog odrastanja u maloj sredini gdje se ne očekuje isticanje. Kad sam prihvatila vlastitu „čudnost“ da budem ono što jesam, postala sam hrabrija. I tada su život i pisanje postali lakši.

OD PISANJA I KUHANJA DO MASTERCHEFA

Uz pisanje, Vaša velika ljubav i strast je gastronomija? Kada ste se zainteresirala za nju?

Obje su ljubavi rasle paralelno. Po kuhinji sam se počela motati još prije nego li sam krenula u školu. Prve kolače napravila sam samostalno u 1. razredu osnovne škole. Namirnice me inspiriraju za kuhanje, a kuhanje za okupljanje ljudi oko stola...to je ono što volim raditi, o čemu volim pričati i čitati pa mi je bilo jednostavno i objediniti.

Što Vas je motiviralo da se prijavite u MasterChef Hrvatska? Je li to bila želja ili sudbina?

Kakva je to avantura bila! Našla sam se u fazi kad mi je posao u marketinškoj agenciji postao dosadan. Obožavala sam kolege, ali nisam više bila zadovoljna smjerom u kojem kvaliteta i kreativnost nisu bili važni, već što brža i jeftinija produkcija. Bila sam nezadovoljna i nesretna, spremna nešto promijeniti. S 44 godine odlučila sam: želim kuhati profesionalno i trebam prečicu. Tada se, poput filmske scene, na ekranu pojavio poziv, drugi dan za redom: „Prijavi se na MasterChef“. Zašto ne? Što se najgore može dogoditi? Prijavila sam se u zadnji tren i odjednom našla u žaru borbe s 22 stranca. Lakše je živjeti s pokušajem i pogreškom nego s vječnim pitanjem bez odgovora.

U kojem smjeru gastronomije želite ići, a predstavili ste ga i u MasterChefu?

Svako iskustvo pomaže u svemu što radite u životu, nadograđuje vas kao osobu (ako ste spremni učiti). Svaka pročitana knjiga ili kuharica mi je pomogla. Puno sam putovala i imala priliku isprobavati modernu kuhinju. Da samo znate kakvu kuhinju! Ali, na svim putovanjima, pa i kod nas u Hrvatskoj, uvijek su me najviše oduševljavali stari, tradicionalni okusi gdje su okusi, a ne forma ili prezentacija, bit kuhinje. Tradicionalna kuhinja s modernim tehnikama - u tom smjeru želim ići.

Biste li mijenjali neke svoje postupke i odluke u MasterChefu i jeste li zadovoljni postignutim?

Ništa ne bih mijenjala. Pred kamerama sam bila kao i u stvarnom životu. Isprobavala sam, učila, griješila...i znala kad je došlo vrijeme za odlazak. Prošla sam čiste glave to ludo iskustvo, stekla nove prijatelje i kontakte te ostvarila cilj - počela kuhati u profesionalnoj kuhinji. Od prvog ulaska u profesionalnu kuhinju do Top 8 - bila je ovo nevjerojatna avantura. Iako sam u šali rekla da me pobjeda ne zanima, u tome je bilo puno istine. Moj cilj je vratiti se kao članica žirija. Vrijeme je da žena zauzme to mjesto, a ako to budem ja, značit će da sam iza sebe izgradila karijeru vrijednu tog autoriteta.

Na kojim projektima trenutno radite? Imate li uopće slobodnog vremena za hobije?

Od MasterChefa do danas, moj put je bio intenzivan: jutro u agenciji zamijenila sam cjelodnevnom strašću prema hrani. Trenutno me možete pronaći u kuhinji jednog zagrebačkog bistroa, na ulicama raznih gradova kao gastro vodiča ili na malim ekranima u IN magazinu i HRT-ovim dječjim emisijama u kojima uživam. Uz skice za slikovnice i planove za kuharice, učim najtežu lekciju - kako biti strpljiva dok gradim svoje snove. Volim okupljati svoje ljude, kuhati im i skupljati priče. Obožavam čitati, planinariti, putovati, stvarati... Sve je to na neki način dio mog posla. I nadam se da će se nastaviti, da će se hobbiji i posao ispreplitati jer tako mogu uživati u oboma.

Kako usklađujete ulogu majke s profesionalnim obavezama i kreativnim projektima?

Djeca uče iz primjera, čak i onda kada mislimo da nas ne primjećuju. Majka sam troje djece, ali i žena koja nosi svoje snove i ima hrabrosti ostvariti ih. Želim im vlastitim primjerom pokazati da ništa nije nemoguće, da budu odvažni i slobodni od nametnutih okvira. Mislim da u tome uspijevam i osjećam da su ponosni, iako će to kao tinejdžeri teško prevaliti preko usta. U godinama su kada smo mi roditelji često smetala, ali naše zajedničko vrijeme je kvalitetno, ispunjeno razgovorom i mojom bezuvjetnom podrškom.

Imate li poruku za paške srednjoškolce i čitatelje Bartolomea?

Živite svoj život, najbolje što možete zamisliti! Astrid Lindgren, mama Pipi Duge Čarape, napisala je u romanu legendarnu rečenicu neobične Pipi: „Nikad to još nisam napravila, stoga smatram da mogu!“ Jer tko vam, osim vas samih, može reći da nešto ne možete ili ne znate? Hoćete li zaista dozvoliti da vas netko u to uvjeri?! S obzirom na genetiku, urođen vam je otočki dišpet. Iskoristite ga i nemojte žaliti za nečim što ste željeli, a niste napravili. Jer, što je najgore što se može dogoditi!

LOUISA MAY ALCOTT

Little women

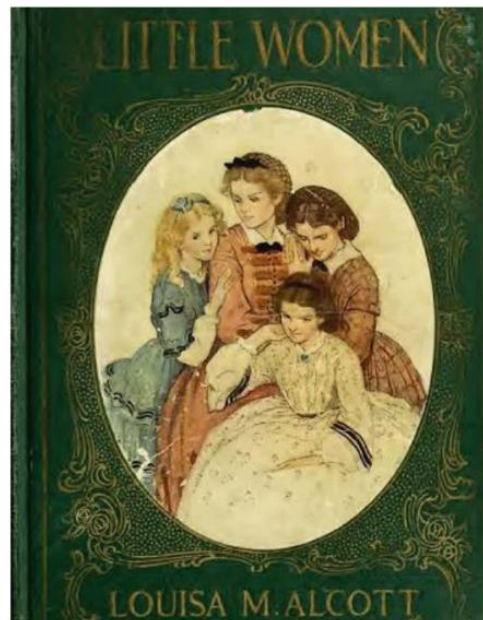

BIOGRAPHY

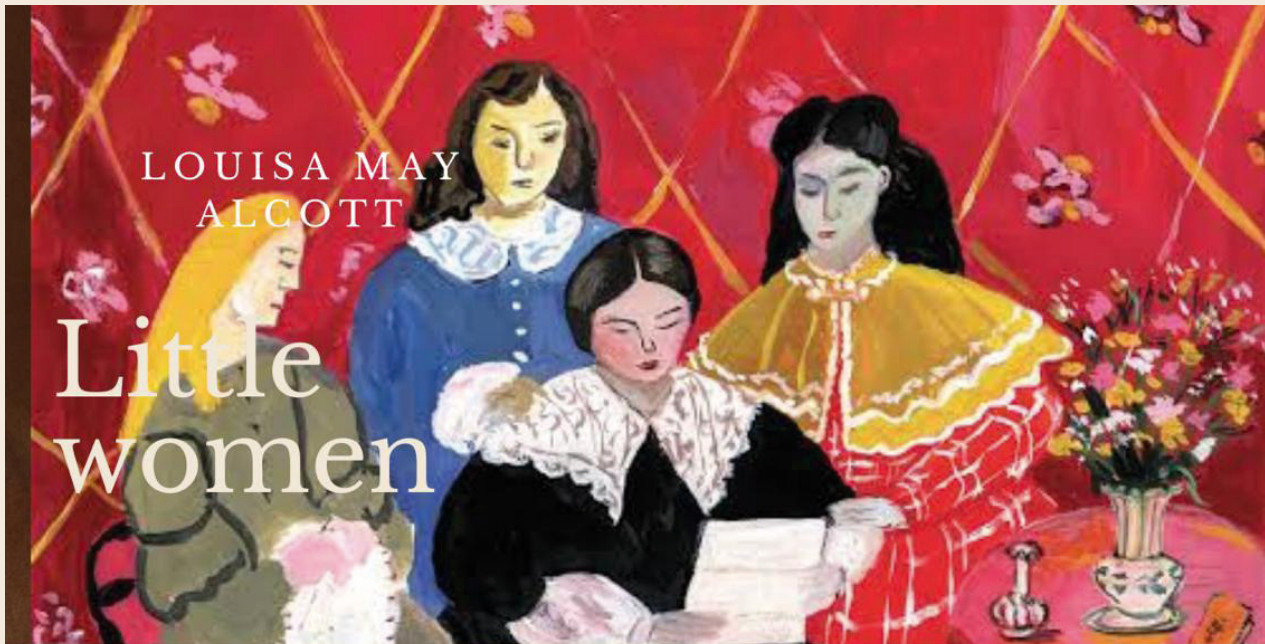
- November 29, 1832 Pennsylvania-
March 6, 1888 Boston
- Grew in poor but educated family
- She wrote to help support her family, worked as a nurse
- American author – novelist, short story writer and poet
- Best known for writing: „ Little Women“, and its sequels „Good Wives“, „Little Men“, and „Jo's Boys“
- this story is semi-autobiographical

THE CONTENT:

The story follows March family which is not rich in money, but rich in love and kindness. Their father goes to war, so the mother, Marmee, takes care of the family and raises her four daughters: Meg, Jo, Amy, and Beth. Each of the girls has her own passion: Meg likes clothes, Jo enjoys writing, Beth loves music, and Amy is interested in art. Marmee teaches her daughters to be kind, helpful, strong and she always supports them. Amy goes to an art academy in Paris and in the end marries the rich Laurie. Meg marries a poor teacher, John, while Jo ends up with Professor Friedrich, a man she meets in New York. Sadly, Beth gets sick with scarlet fever while helping a family in need and dies, which breaks the family. Jo decides to write a story for Beth, as she promised her, and she writes about their family which finally became a story good enough for Mr. Dashwood to publish it.

Ana Marija Jurenec, 3.g

MAIN MESSAGE AND THEME

The theme of this interesting and instructive story is growing up and maturing through life's challenges. The story highlights that the importance of family, love, responsibility, and pursuing dreams can help us grow into good people.

CHARACTERS

- **Jo** – oldest March sister
 - Protagonist, based on Louisa May Alcott
 - Aspiring writer
 - Tomboy, strong temper
 - Dislikes romance
- Wants to keep family together and helps her mother
- **Meg** – oldest March sister
 - Responsible, kind, cares for younger sisters
 - Gentle, loving, morally strong
 - Likes luxury and leisure
- **Beth** – third March sister
 - Quiet, virtuous, selfless
- Loves music and to help others, plays piano well
- has sad fate because of scarlet flu
- **Amy** – youngest March sister
 - Artist, loves beauty and pretty things
 - Can be vain and temperamental
 - Tries to improve herself
- **Laurie** – rich boy next door
 - Real name: Theodore Laurence
- Becomes like a son/brother to March family
 - Charming, smart, kind-hearted
- **Marmee** – March girls' mother
 - Moral role model
- Guides daughters through problems
 - kind - hearted

other

characters:

Frederick Bhaer,
Mr. March,
Mr. Brooke,
Mr. Laurence,
Hannah, Aunt March

Ana Marija Jurenc 3.g

MY OPINION

I really enjoyed reading this book. At first, I thought I wouldn't like it because the plot didn't seem very interesting, but once I started reading, I couldn't stop. This story reminds me of my family because I have two sisters and a brother, and it made me think that we should be there for each other and do everything we can for one another. I also really liked that it has romance in it, as it is my favorite genre. Throughout reading this book, a variety of emotions filled me, which had a positive impact on me.

I would definitely recommend reading it because you can learn something valuable from this story, and believe me, you won't regret it.

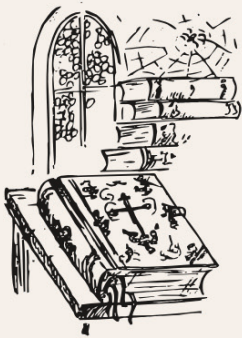

PRIDE AND PREJUDICE

BY JANE
AUSTEN

JANE AUSTEN

Jane Austen, born December 16, 1775, in England, wrote six major novels like "Pride and Prejudice" and "Sense and Sensibility." Known for her sharp social critique, she used humor and irony to explore themes of love, marriage, and class. Her work gained global admiration posthumously. Austen passed away on July 18, 1817.

ABOUT THE BOOK:

The romance novel was published in 1813 and set in 19th century England, it follows the life of 5 Bennet sisters

CHARACTERS

- sisters Jane, Lizzy (protagonist), Mary, Catherine, Lydia
- Mr. Darcy
- Mr. Bingley
- Mr. and Mrs. Bennet
- George Wickham (antagonist)

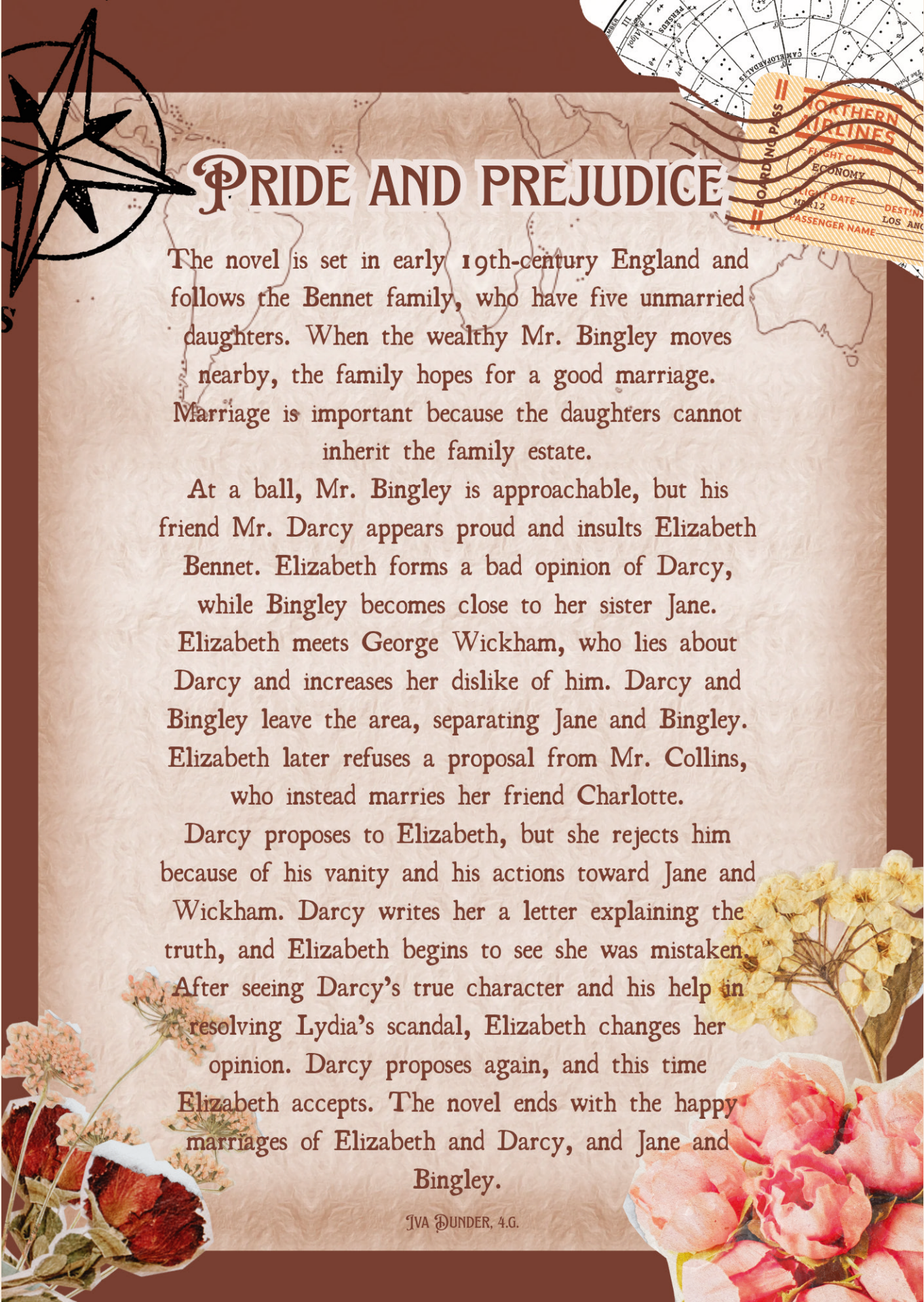

PLOT

The novel "Pride and Prejudice" by Jane Austen follows the Bennet family and their five daughters. The story centers on Elizabeth Bennet, who deals with issues of class, marriage, and right and wrong. At first, she judges the rich Mr. Darcy unfairly (prejudice), which leads to confusion, but she later learns more about who he really is. Through events involving family and societal pressures (pride), Elizabeth and Darcy overcome their pride and prejudices, eventually getting married. The novel looks at themes like love, social rank, and being true to oneself.

Made by: Filip Gligora

PRIDE AND PREJUDICE

The novel is set in early 19th-century England and follows the Bennet family, who have five unmarried daughters. When the wealthy Mr. Bingley moves nearby, the family hopes for a good marriage. Marriage is important because the daughters cannot inherit the family estate.

At a ball, Mr. Bingley is approachable, but his friend Mr. Darcy appears proud and insults Elizabeth Bennet. Elizabeth forms a bad opinion of Darcy, while Bingley becomes close to her sister Jane. Elizabeth meets George Wickham, who lies about Darcy and increases her dislike of him. Darcy and Bingley leave the area, separating Jane and Bingley. Elizabeth later refuses a proposal from Mr. Collins, who instead marries her friend Charlotte.

Darcy proposes to Elizabeth, but she rejects him because of his vanity and his actions toward Jane and Wickham. Darcy writes her a letter explaining the truth, and Elizabeth begins to see she was mistaken. After seeing Darcy's true character and his help in resolving Lydia's scandal, Elizabeth changes her opinion. Darcy proposes again, and this time Elizabeth accepts. The novel ends with the happy marriages of Elizabeth and Darcy, and Jane and Bingley.

JVA BUNDER, 4.G.

JANE AUSTEN

PRIDE and PREJUDICE

Pride and Prejudice is a classic novel written by Jane Austen and first published in 1813. The story is set in Regency-era England and explores love, marriage, and social class. Through humor and strong characters, Jane Austen shows how first impressions and personal flaws can affect relationships.

SUMMARY

Pride and Prejudice tells the story of Elizabeth Bennet, a clever and independent young woman, and her relationship with Mr. Fitzwilliam Darcy, a wealthy but reserved gentleman. Their first meeting creates misunderstandings, as Darcy appears proud and Elizabeth forms a strong prejudice against him. Influenced by false information from Mr. Wickham, Elizabeth believes Darcy to be unkind and selfish.

As the story continues, Darcy proposes to Elizabeth, but she rejects him because of his pride and his interference in her sister Jane's relationship with Mr. Bingley. Later, Darcy explains his actions in a letter, helping Elizabeth realize her own mistakes. Darcy proves his true character by helping Elizabeth's family during a serious scandal. In the end, both characters grow emotionally, overcome their faults, and find love based on mutual respect.

THEMES

- *Pride and Prejudice* – The characters' flaws and judgments influence their decisions and relationships.
- *Love and Marriage* – The novel explores different types of marriages, from romantic love to those based on money or social status.
- *Social Class* – Austen highlights how wealth and class affect opportunities and relationships.
- *Personal Growth* – Elizabeth and Darcy both learn from their mistakes and become better people.

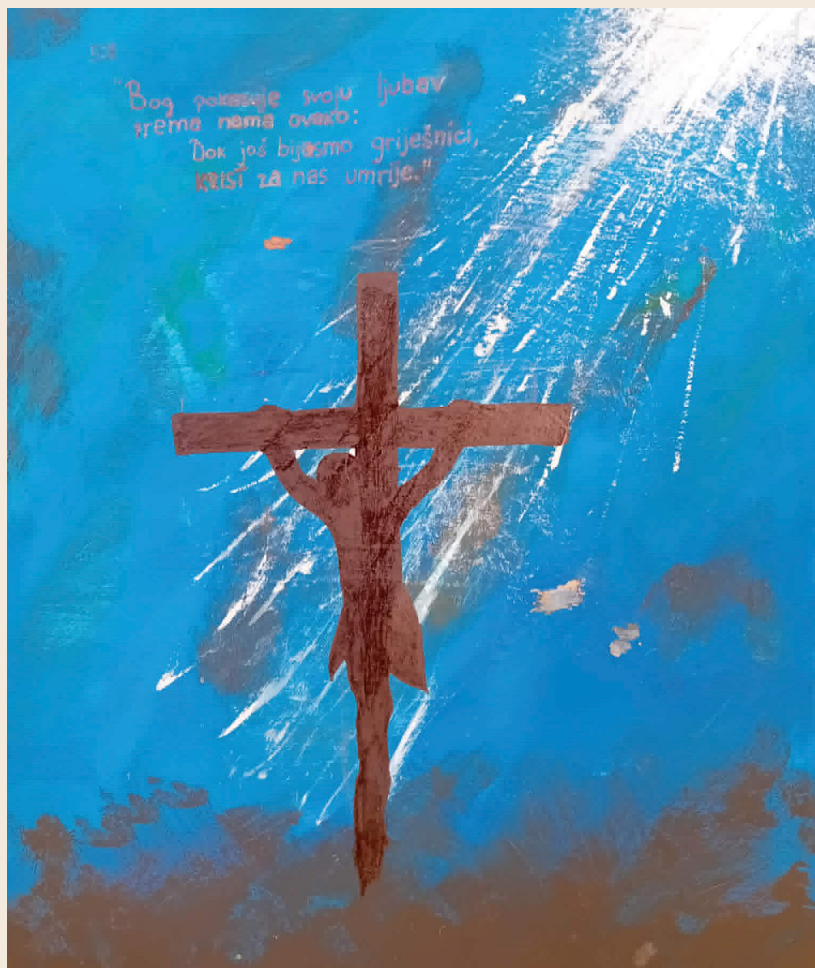
CONCLUSION

Pride and Prejudice remains popular because its themes are still relevant today. The novel teaches readers the importance of self-awareness, open-mindedness, and understanding others beyond first impressions. Jane Austen's storytelling combines romance, wit, and valuable life lessons, making the book a timeless classic.

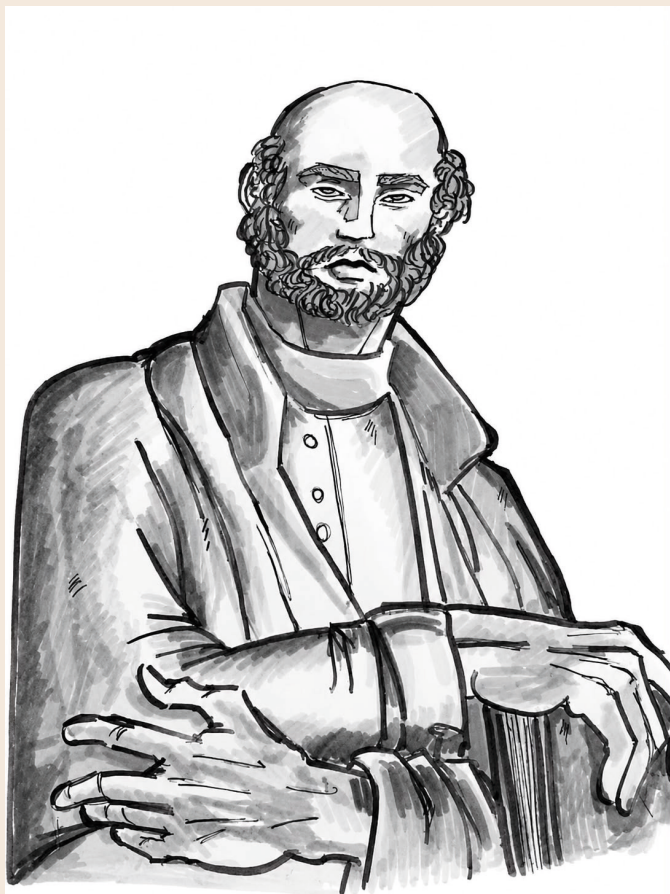
Lucija Šljivo, 4th g
<https://www.britannica.com/topic/Pride-and-Prejudice>

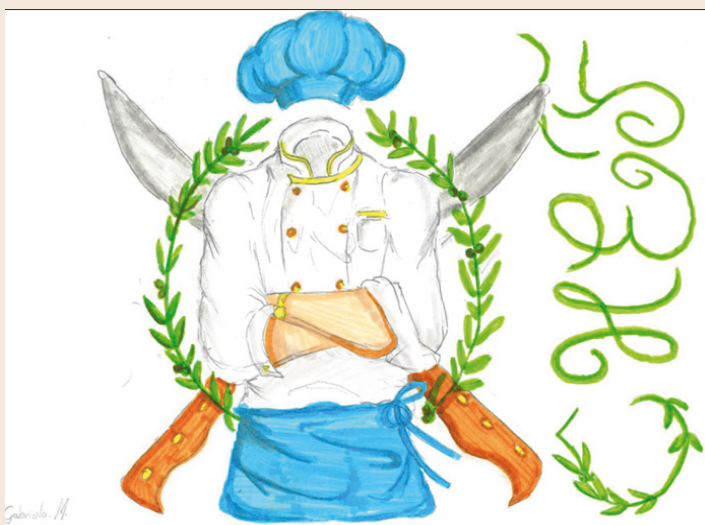
Golgota, rad izrađen na satu vjeronauka, učenica Tonka Korda, 1.g

Križ, rad izrađen na satu vjeronauka, učenice Ema Jurišić i Mara Pavičić Horvat, 1.u

Bartul Kašić, rad učenice Nike Šestan, 4.g

Kuharske vještine, rad učenice Gabrijele Malić, 2.u

Škola na otoku, rad učenica Eme Jurišić i Naomi Stojaković, 1.u

Sudjelovanje na Županijskoj smotri učeničkih zadruga osnovnih i srednjih škola Zadarske županije. Učenice Antonela Škoda i Lucija Brkljača, s mentoricom Teutom Dragoslavić, izložile su nove privjeske izrađene od epoksi smole i fragmenata paške čipke te su predstavljene i lepeze i brošure nastale novim projektom Pag u srcu – škola u zajednici.

Sudjelovanje u eko akciji u Pagu u organizaciji Grada Paga i TZ Grada Paga.

Učenici 1.u razreda s mentorima Teom Bukšom i Ivanom Cimpermanom na drugom ciklusu Pag Pizza Akademije te sudjelovanje na masterclassu svjetski poznatog pizzaiola Jędrzeja Lewandowskog.

Sudjelovanje na 7. međunarodnom kongresu o ruralnom turizmu na Rabu, gdje smo imali priliku predstaviti rad naše škole i učeničke zadruge Slani škoj. Nastavnici Teuta Dragoslavić i Toni Herenda te ravnateljica Marija Pećirko održali su izlaganje primjera dobre prakse o provođenju i važnosti projekta „Pag na meniju“.

U sklopu preventivnog programa „Budi pametan, budi svoj“, učenici drugih razreda naše škole i učenici osmih razreda Osnovne škole Jurja Dalmatinca Pag, sudjelovali su u zajedničkim aktivnostima policije iz kampanje „Hrabrost, ponos, čast - Postani policajac/policajka“ i „Otkrij svoju hrabrost - Postani pravosudni policajac/policajka“.

U sklopu projekta „Budi pametan, budi zdrav!“, našeg novog projekta za prevenciju ovisnosti o duhanskim proizvodima, alkoholu i drogama, učenici prvih i drugih razreda bili su u posjetu Policijskoj postaji Pag, gdje su sudjelovali na predavanju o štetnosti i posljedicama konzumiranja alkohola i raznih oblika droga i utjecaja alkohola na sigurnost u prometu.

Povodom obilježavanja Dana sjećanja na žrtve Domovinskog rata te Dana sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, naši su učenici i nastavnici dostojanstveno odali počast svim stradalima. Okupljeni pred muralom posvećenom Vukovaru, zapalili smo svijeće te pročitali prigodne tekstove.

Dana 10. listopada obilježili smo Svjetski dan mentalnog zdravlja. Tim su povodom učenice 3.g razreda, s nastavnicom Majom Fabijanić, učenicima 1.g razreda održale kratku prezentaciju na temu mentalnog zdravlja te osmislile radionicu na istu temu.

Otvorenje obnovljene informatičke učionice zahvaljujući financijskoj podršci Grada Paga, Grada Novalje, Općine Kolan i Općine Povelja.

Naš 3.u razred i nastavnica Božena Tokić (iza objektiva), na Paškim vratima. Nastava tjelesnog odgoja može biti i ovakva.

Krajem rujna u Novalji je održana tematska sjednica saborskog Odbora za obitelj, mlade i sport na temu „Prava djece koja žive na otocima”, a naši učenici su dobili tu čast da se i njihov glas čuje. Naši maturanti Lucija Šljivo i Leonardo Vokal samostalno su osmislili i istakli najveće nedostatke života na otoku te dali svoj prijedlog u poboljšanju istog.

Učenici 1.g razreda s profesoricom Leom Fabijanić na manifestaciji Mjesec hrvatske knjige u Gradskoj knjižnici Pag. Sudjelovali su na predavanju Vedrana Dorušića, instruktora ronjenja iz ronilačkog centra Foka i dugogodišnjeg stručnog suradnika u znanstvenim istraživanjima.

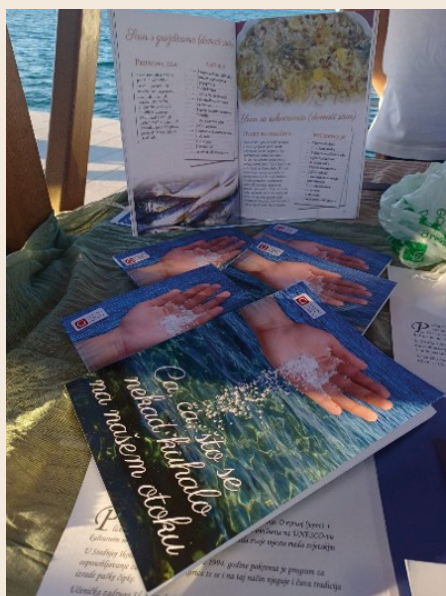
Predstavljanje naše škole na druženju dobitnika nagrade Suncokret ruralnog turizma. Školu su predstavljale sadašnja i nekadašnja ravnateljica, Marija Pećirko i Milena Čemeljić, koja je i pokrenula i uredila 1. i 2. izdanje naše knjižice recepata za koju je škola dobila povelju Suncokret ruralnog turizma.

Bili smo i u Skradinu na Festivalu rižota. Među ostalim sudionicima i naša je škola predstavila svoje delikije.

Učenici 4.g, 2.g i 1.g razreda, sa svojom su nastavnicom engleskog jezika Darijom Paro, obilježili Europski dan jezika. U prvom dijelu sata su kroz zabavni kviz obnovili znanje o Bartulu Kašiću. Zatim su izradili plakat na temu koja glasi: „Jezici otvaraju srce i um!”

U sklopu manifestacije Mjesec paške soli, sudjelovali smo na sajmu Paških rukotvorina i otočnih proizvoda.

Gradonačelnik Grada Paga, Stipe Žunić, posjetio je našu školu te tom prilikom svim učenicima i djelatnicima donirao vrijedno djelo posvećeno životu i djelu Bartula Kašića.

INTERVJU O DOMOVINSKOM RATU**PODATCI O INTERVJUIRANOJ OSOBI:**

IME: Mate

PREZIME: Crljenko

DATUM ROĐENJA: 28. kolovoza 1969.

MJESTO ROĐENJA: Pag

INTERVJU:

Godine 1991. moj otac otišao je u rat. Imao je dvadeset i dvije godine kada je dobio poziv. U to vrijeme radio je u restoranu kao kuhar. Njegova obitelj i bliske mu osobe bile su u strahu, svaki dan su se molili i jedni druge bodrili kako će sve biti u redu. Kada je saznao da mora otići, osjetio je nelagodu i ogroman strah, ali imao je snažan motiv koji mu je ublažio taj osjećaj. Taj motiv bila je ljubav prema domovini. Jedino što mu je bilo važno bilo je da obrani svoju zemlju i time se ponosi. U ratu je bio sve do operacije Oluja 1995. godine. Prvo je stražario ispred bolnice Šiško koja se nalazila u njegovom rodnom mjestu, gradu Pagu. Nakon straže, poslan je na Paški most gdje je bio sve dok ga nisu prebacili na ličko bojište. U Gospiću je bio sa svojim starijim bratom i još nekoliko njemu bliskih ljudi. Jeli su uobičajena kuhana jela na koja se nije žalio jer u tom trenutku hrana mu nije bila bitna. Najgore mu je sjećanje kada je morao nositi kroz polje ranjenu osobu, njemu jako blisku, koja je također bila iz Paga. Najveću sreću osjetio je kada su se u šumi pripremali za napad i na radiju su čuli da je Knin oslobođen. Posljedica nakon rata nema, ni fizičkih ni psihičkih, ali ne priča rado o ratu i o svemu što se dogodilo. Tijekom intervjua, na koji nije baš lako pristao, dosta stvari je prešutio te nije htio o njima govoriti. Kaže da mu rat nije bolna tema, nego da jednostavno ne voli pričati o njemu teškoj prošlosti. Ističe da je Domovinski rat događaj koji se nikad ne smije zaboraviti i da je svjestan da ljudi premalo pričaju o toj temi te da skrivaju istinu kako je zapravo bilo.

Katja Crljenko 4.g

INTERVJU O DOMOVINSKOM RATU

Kad je započeo rat, moj otac imao je 23 godine. Bio je student povijesti na Filozofskom fakultetu u Zadru i tada je živio u gradu Pagu. Kaže kako je njegov život do tog trenutka bio usmjeren na učenje, studij i svakodnevne studentske obveze, bez ikakve naznake da će se sve tako brzo promijeniti.

U ljeto 1991. godine, točnije u srpnju, uključio se u ustrojavanje Paške satnije. Već u listopadu iste godine sudjelovao je u prvim borbenim djelovanjima na Paškom mostu. Bio je to trenutak kada se njegov dotadašnji studentski život u potpunosti prekinuo i kada se suočio s potpuno novom stvarnošću, stvarnošću rata.

Iako kao student nije bio obavezan odazvati se mobilizaciji, donio je odluku da stavi studij sa strane i pridruži se hrvatskoj vojsci. Taj izbor za njega nije bio lagan, ali je bio jasan. Mog oca motivirao je osjećaj odgovornosti prema svome rodnom gradu i cijeloj Hrvatskoj.

Bio je okružen ljudima koji su već sudjelovali u obrani zemlje. Rekao je kako su se mnogi njegovi prijatelji i rodbina također pridružili obrani, pa se činilo prirodnim da i on krene istim putem. Kako tada informacije nisu dolazile brzo kao i danas, njegovi roditelji su bili vrlo uplašeni da mu se ne bi nešto dogodilo, ali i izrazito ponosni na njegovu hrabrost i odlučnost.

Tijekom rata prošao je različita ratišta. Najprije je bio na Paškom mostu 1991. godine, a kasnije, 1993. godine, sudjelovao je i na ličkom ratištu, u sklopu akcije „Medački džep“. Svako od tih iskustava bilo je zahtjevno i obilježeno teškim okolnostima, ali i snažnim osjećajem odgovornosti i zajedništva.

Danas, kada se osvrne na to razdoblje, jasno vidi koliko je ono oblikovalo njegov život. Iz studentskih klupa ušao je u ratnu stvarnost, vođen uvjerenjem da obrani svoj dom i svoju domovinu.

Roko Maržić, 4.g.

INTERVJU O DOMOVINSKOM RATU

Intervju na temu „Domovinskog rata” napravila sam sa svojim ocem Nenadom. Kroz ovaj intervju ispričao mi je sve, od samih početaka rata pa do njegovog završetka te kako je on kao mladić, trenutno mojih godina, proživio preokret svog života i dao svoju mladost i najljepše godine života za obranu Hrvatske.

Imao je 18 godina kada je počeo rat. Nakon završetka srednje škole u Pagu, zaposlio se na trajektu Žigljen-Prizna i radio kao konobar. Živio je u Kolanu sa svojim roditeljima Marijom i Ivanom, mlađom sestrom Anitom te bakom i djedom. U rat je krenuo malo nakon njegova početka 1991. godine. Iako je dobio poziv, nije puno razmišljao, odmah ga je prihvatio i odazvao se zajedno s ocem Ivanom. Ni on ni njegov otac nisu oklijevali, znali su što im je činiti.

Kazao je da je ono što ga je motiviralo da prihvati poziv bila ljubav prema domovini, obitelji, rodnom kraju, konačno prema slobodnoj Hrvatskoj. Iako je bio dosta mlad, bio je svjestan u kakvoj državi živi i što naši ljudi trpe i što su trpjeli godinama unazad. Pomalo zbunjen, ne znajući što ga čeka, uzdignute glave sa samo jednom torbom na leđima, otišao je u rat. Naravno, bilo mu je lakše što su uz njega bili otac, ujak i prijatelji, iako je znao koga ostavlja i kod kuće. „Mojoj majci, sestri i ostaloj obitelji nije bilo nimalo svejedno, ali su nam dali podršku i znali smo da se ne smijemo predati radi njih”.

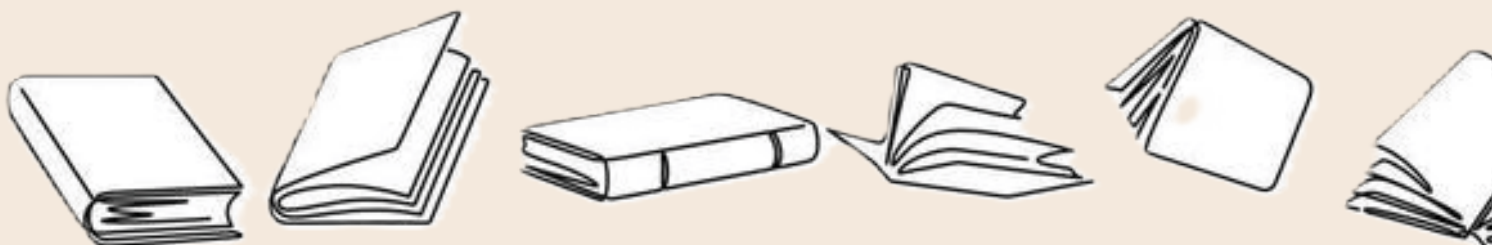
„Sa svojim suborcima uglavnom sam bio na području Like, pretežito u Gospiću, a kasnije sam jedno vrijeme proveo u Čakovcu. Izmjene su bile stalne i prošli smo mnoga mjesta. Jedan period sam čak bio odvojen od oca, no imali smo sreće što smo se redovito mogli čuti. Također, imali smo prilika vratiti se kući i provesti vrijeme s obitelji i bližnjima. Ti trenuci su mi bili izrazito dragi, ali i teški jer sam znao da nemamo previše vremena i da se moramo vratiti nazad.”

Za vrijeme ratovanja bilo mu je jako teško, prvenstveno to što se ne zna što sljedeći dan nosi i kojeg prijatelja danas možemo izgubiti ili je li možda došao red i na nas. Svakakve su nam misli prolazile kroz glavu. Najteže je kada se prisjetiš prošlih dana i trenutaka s obitelji, znajući da te oni doma u strahu iščekuju. Nedostajali su mu svi, nedostajao mu je otok, Kolan i sve što je tamo imao. Međutim, rat ne pita kako se osjećaš i je li te strah. Rat te traži da preživiš, kako tjelesno tako i mentalno. Motivi koji su ga vodili dali su mu snagu da ustraje i izdrži. Ističe kako je u ratu upoznao mnoge ljude, današnje prijatelje koji su mu u tim teškim trenucima bili oslonac: „S nama na bojištu nije bilo samo Hrvata, bilo je i Bosanaca, muslimana i drugih koji su bili na našoj strani i pomogli nam.” No, ističe kako je ono najteže izgubiti nekoga s kim si do jučer dijelio koranicu kruha i krevet. Ostaviti ih tamo daleko, gdje je za njih vrijeme stalo, znajući da se nikada više neće vratiti...

„Nakon što je rat završio lakše se disalo. Povratak kući nestrpljivo sam iščekivao, a dan kada je Hrvatska proglašena slobodnom bio mi je najdraži u životu.” Znao je da povratak u normalu neće biti preko noći, ali svakim danom bilo je sve lakše.

Iz današnje perspektive moj je otac sretan, prvenstveno što je slobodan čovjek na svojem tlu sa svojom obitelji. Iako se ne voli vraćati na taj period, kaže kako nije lako prisjetiti se tih trenutaka, pogotovo na datume kada se nešto obilježava, ali se trudi živjeti u sadašnjosti i gledati u budućnost, prvenstveno zbog svoje djece i mladih na kojima ova država ostaje. Ljubav prema Hrvatskoj i domovini drži ga i danas i ističe da će tako ostati zauvijek.

Nika Čemeljić 4.g

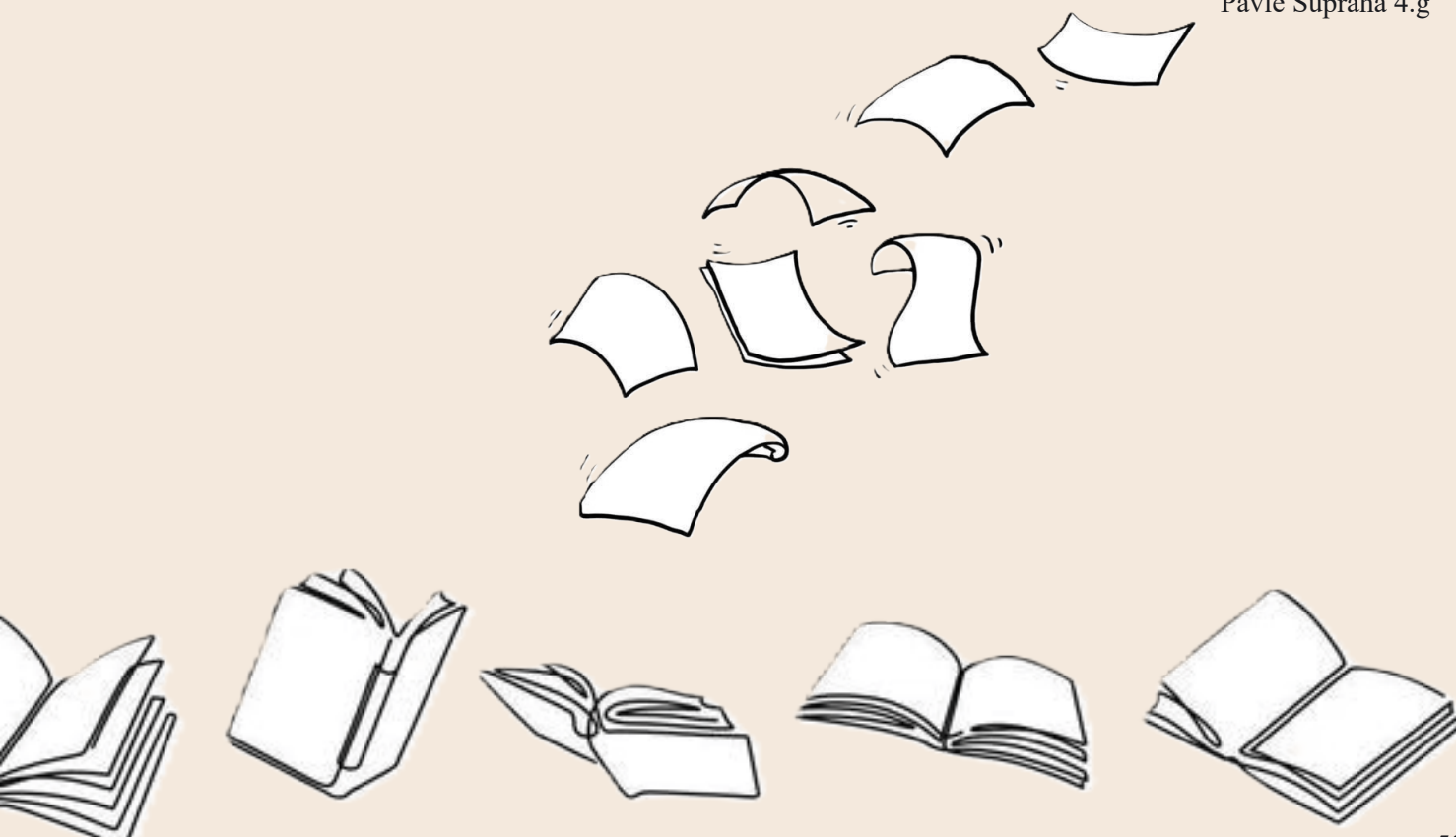

DOMOVINSKI RAT

Najbliža osoba koju znam da je sudjelovala u Domovinskom ratu je moj ujak Branimir. Iz njegovog monologa saznao sam mnogo o iskustvima iz Domovinskog rata koja je pribrano izjavio:

„U vojsku sam otišao s 19 godina, ali ne znam ako se JNA više tada priznavala. U HV sam otišao s 20 godina i 19 dana. Kad je počeo rat bio sam na odsluženju vojske JNA u Sarajevu. Otpušten sam iz JNA na kraju kolovoza 1991. Rat je već bio počeo, ali nije bilo još velikih borbi tako da sam zadnjim autobusom iz Sarajeva došao u Zadar. Došao sam na Paški most i tamo su već bili Pažani u uniformama. Dana 15. rujna 1991. godine, priključio sam se samostalnom odredu Pag. Prvo se osnovala pješačka satnija koja je bila stacionirana u Košljunu i Proboju. Valjda su mislili da bi se tamo JNA mogla iskrcati i izvršiti desant. Nakon 15 dana shvatili smo da od desanta nema ništa te su krenuli razmišljati o obrani otoka. Most i Žigljen su se tako našli kao logičan izbor za obranu otoka. Oko Novigrada i Masleničkog mosta je krenulo pucanje. Kako su Srbi i JNA bili bolje naoružani, bilo je samo pitanje vremena kad će osvojiti Maslenički most. Grupa Pažana, Ličana i mislim Rabljana sudjelovali su u osvajanju kasarne JNA u Gospiću. Tamo se nabavila veća količina oružja. Među tim oružjem bile su 4 rakete strele 2. Kako smo imali te 4 rakete, a nikog tko bi iz njih pucao, formirao se tim od nas četiri da odemo na obuku u Zadar. Vidas Zvonko iz Novalje, Bogumil Šugar iz Kolana, Edgar Benzija iz Paga i ja. Prilikom jednog odlaska na obuku desio se i napad na most pa smo ostali pomoći. Rakete koje smo imali bile su u Zadru tako da i da smo htjeli, nismo ih imali prilike tada koristiti. Odradili smo logističku pomoć za ekipu na mostu do kasno navečer. Napad na most bio je 08.11.1991. Nakon tog napada na most, nastavili smo odlaziti u Zadar na obuku koja je trajala s raznim prekidima do nove godine. Prekinuli smo s obukom jer su 31.12.1991. Srbi već bili nadomak Zadru, (na mjestu današnje Supernove). Nakon toga sam raspoređen da čuvam repetitor u Pagu jer je on bio jedina tv i telefonska veza između kontinentalnog dijela Hrvatske i Dalmacije. Repetitor na Velebitu Čelavac je bio okupiran. Na repetitoru sam bio od siječnja 1992. do kolovoza 1992. kad je rasformiran samostalni odred Pag. Nakon toga Pag su priključili 118. brigadi iz Gospića. Tako sam ja kao iskusni raketaš, (teglio sam tu raketu po mnogim vrhovima Velebita), dospio u Gospić. Do akcije Medački džep sve je bilo mirno. Akcija Medak bila je u rujnu 1993. godine. Trajala je dva dana i bila je jedna od najtežih bitaka na Ličkom bojištu. Nakon te bitke opet je zavlдалo zatišje i ništa se nije događalo sve do Oluje 1995. Koliko sam bio u vojsci? Dugo i predugo. Nikad više. S JNA i HV 5 godina. Motiv je bio kud svi... tud i ja.“

Pavle Šupraha 4.g

*Srednja škola Bartula Kašića Pag***ŽUPANIJSKA NATJECANJA**
2025./2026. šk. god.

PREDMET	UČENIK	RANG	MENTOR
INFORMATIKA	1. Antonela Škoda, 2.g 2. Mia Jurčević, 3.g	3. 6.	Mihaela Kuković
BIOLOGIJA	1. Marin Paro, 1.g 2. Renata Dunder, 2.g	3. 9.	Lea Fabijanić
ENGLESKI JEZIK	1. Renata Dunder, 2.g 2. Iva Dunder, 4.g	9. 5.	Daria Paro
TALIJANSKI JEZIK	1. Marija Tičić, 3.g	7.	Teuta Dragoslavić
GEOGRAFIJA	1. Marin Paro, 1.g 2. Tonka Korda, 1.g 3. Mia Jurčević, 3.g 4. Marija Tičić, 3.g 5. Mate Jurčević, 3.g	1. 4. 8. 11. 12.	Ljiljana Martinović
KEMIJA	1. Tonka Korda, 1.g 2. Lucija Trgovčević, 2.g 3. Niko Graho, 2.g	12. 9. 8.	Lea Fabijanić
HRVATSKI JEZIK	1. Tonka Korda, 1.g	3.	Nataša Strugar
LIDRANO	1. Franka Pogorilić, 3.g	/	Nataša Dtrugar
STOLNI TENIS	1. Matej Balog, 3.g 2. Marko Fabijanić, 4.g 3. Mate Kurilić, 4.g 4. Roko Maržić, 4.g	1.	Božena Tokić
ODBOJKA	1. Tonka Paro - Vidolin, 1.g 2. Nina Sabalić, 1.g 3. Renata Dunder, 2.g 4. Mia Jurčević, 3.g 5. Ana - Marija Jurenec, 3.g 6. Franka Fabijanić, 3.g 7. Frana Majstorović, 3.g	/	Božena Tokić
NACIONALNA KVIZ LIGA SRED- NJIH ŠKOLA	Svi razredi gimnazijskog usmjerenja 6 timova po 5 učenika/ica	/	Maja Fabijanić Toni Herenda

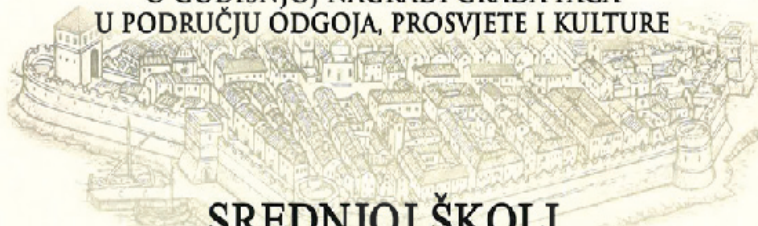

REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA

GRAD PAG
dodjeljuje

POVELJU

O GODIŠNJOJ NAGRADI GRADA PAGA
U PODRUČJU ODGOJA, PROSVJETE I KULTURE

**SREDNJOJ ŠKOLI
BARTULA KAŠIĆA PAG**

za 60 godina predanog rada, očuvanja kulturnog
identiteta, te neprocjenjiv doprinos obrazovanju
mladih i razvoju Grada Paga

U Pagu, 15. svibnja 2026. god.

Gradonačelnik
Grada Paga
Stipe Žurac

Predsjednik
Gradskog vijeća
Toni Herenda

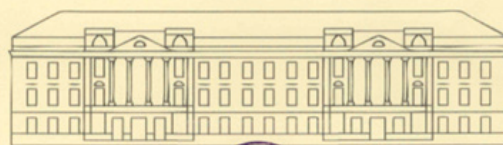
REPUBLIKA HRVATSKA
Hrvatski sabor

dodjeljuje

ZAHVALNICU

**Srednjoj školi
Bartula Kašića
Pag**

za sudjelovanje na kviz natjecanju
za srednje škole
„Koliko poznaješ Hrvatski sabor?“

U Zagrebu 13. ožujka 2026.

Predsjednik Hrvatskog sabora
Gordan Jandroković

Zahvalnica za podršku programu:
"BUDI NOVI SVIJET" / "BE THE NEW WORLD"
Srednja škola Bartula Kašića Pag

"Otok se čuva ljudima."

Founder & Artistic Director

Maturanti

gen. 2025./2026.

GIMNAZIJALCI: Katja Crljenko, Nika Čemeljić, Frane Datković, Iva Dunder, Marko Fabijanić, Filip Gligora, Mate Kurilić, Ivan Kustić, Roko Maržić, Nika Šestan, Lucija Šljivo, Pavle Šupraha, Leonardo Vokal
 Razrednica: Sanja Kolevski - Želehovski, prof.

UGOSTITELJI: Ivana Babačić, Borna Ćosić, Luka Radan, Ivano Trgovčević
 Razrednica: Ivona Maržić, prof.